

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

حکمرانی آموزش

Education Governance

مقطع تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی)

کمیته حکمرانی

ویژه دانشگاه تهران

بیت

نام رشته: حکمرانی آموزش

عنوان گرایش: -

گروه تحصیلی: علوم انسانی

دوره تحصیلی: تحصیلات تکمیلی

زیرگروه تحصیلی: علوم تربیتی

نوع مصوبه: تدوین

پیشنهادی: دانشگاه تهران

تاریخ تصویب: ۱۴۰۲/۰۶/۲۶

برنامه درسی تدوین شده دوره تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری تخصصی) رشته حکمرانی آموزش در جلسه شماره ۹۶۵ به تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۶ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی پذیرفته می شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می شود.

ماده سه- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر قاسم عمو عابدینی

معاون آموزشی

مدیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

دکتر رضا نقی زاده

مدیر کل دفتر برنامه ریزی آموزش عالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

حکمرانی آموزش

EDUCATION GOVERNANCE

مقطع کارشناسی ارشد

گرایش

حکمرانی آموزش عالی	Higher Education Governance
حکمرانی تعلیم و تربیت	Education Governance

اعضای کمیته تدوین و بازنگری برنامه:

عضو هیات علمی دانشگاه تهران	دکتر حسین خنیفر
عضو هیات علمی دانشگاه تهران	دکتر ابراهیم مزاری
معاون اجرایی دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران	دکتر رضا امیدوی فر
معاون شورای عالی انقلاب فرهنگی	دکتر سیدجلال موسوی
رئیس پژوهشکده سیاست پژوهی و مطالعات راهبردی حکمت	دکتر صالح رشید حاجی خواجه لو
عضو هیات علمی دانشگاه تهران	دکتر فاطمه اردو
عضو هیات علمی دانشگاه تهران	دکتر حسین ایمانی
عضو هیات علمی دانشگاه تهران	دکتر یونس رومیانی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

الف) مقدمه: معرفی کلی و تبیین برنامه درسی

دوره کارشناسی ارشد حکمرانی آموزش، یک دوره دانشگاهی تحصیلات تکمیلی و مجموعه‌ای منسجم و مطالعه شده از دروس جبرانی، تخصصی، اختیاری و پایان‌نامه است. این دوره به طور مشخص بر ایجاد تفکر، دیدگاه و توانایی حکمرانی در نظام آموزش کشور تأکید دارد. برای این منظور با محور قراردادن حکمرانی به عنوان مفهوم و پدیده محوری سعی بر آن دارد، علم و عمل حکمرانان نظام آموزش را مورد پشتیبانی قرار دهد. حکمرانی آموزش دیدگاهی یکپارچه و فرابخشی بدون تفکر و عمل جزیره‌ای با هدف کارآمدی و اثربخشی نظام آموزش کشور در جهت منافع ملی است. برای این منظور در این دوره از مبانی و اصول تا فلسفه و سپس عرصه‌های امکان حکمرانی را به بحث گذاشته است و با دیدگاهی راهبردی نسبت به آینده، دیدگاه و تفکر حکمرانی را در عرض نهادها، موضوعات و مسائل و در طول تاریخ و تحولات حکمرانی آموزش در دو عرصه آموزش عالی و تعلیم و تربیت برای کشف، درک و انتخاب راهبردهای حکمرانی، تقویت می‌نماید.

ب) اهداف

حکمرانی آموزش، به عنوان مفهومی تکامل یافته از آموزش و مدیریت که با نگاه حل مساله و با دیدگاهی بین‌رشته‌ای به خط‌مشی‌گذاری، تنظیم‌گری و قاعده‌گذاری و همچنین موضوعاتی مانند تصدی‌گری، نظارت و ارزیابی نهادی و مانند آن می‌پردازد، در تلاش است تا دیدگاهی کلان به درک آموزش و خط‌مشی‌گذاری درونی آن و به طور متمایزی به ایجاد ارتباط خط‌مشی‌های آموزش با سایر عرصه‌های حکمرانی از جمله عرصه‌های فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، سلامت و بهداشت و مانند آن بپردازد. دیدگاهی کل‌گرا به گرایش‌های مختلف آموزش از جمله مدیریت و برنامه‌ریزی آموزش، مدیریت آموزش، اقتصاد آموزش، برنامه‌ریزی و توسعه آموزش در کنار علم مدیریت عمومی، خط‌مشی‌گذاری عمومی، علوم سیاسی، حقوق، علوم اجتماعی، روانشناسی، آموزش و پرورش، دیدگاهی بین‌رشته‌ای ناظر بر نظام مسائل این رشته است که تا کنون در کشور جز پژوهش‌های موضوعی مرتبط، به عنوان یک رشته دانشگاهی مورد توجه نبوده است و مرز دانش آموزش و رشته‌های مرتبط فوق‌الذکر می‌باشد. تدوین این رشته، دارای اهداف کلی و اختصاصی به شرح زیر است:

هدف کلی: تربیت و پرورش حکمران در حوزه آموزش در دو عرصه آموزش عالی و تعلیم و تربیت برای مشارکت مؤثر در بهبود و توسعه نظام حکمرانی کشور مبتنی بر نظام اسلامی

اهداف اختصاصی:

- ایجاد نگرش نظام‌مند و کل‌نگر نسبت به منافع ملی، امنیت ملی، قدرت ملی، تحولات اجتماعی-سیاسی و خط‌مشی‌های کلی نظام
- تعمیق نگرش اسلامی-ایرانی فراگیران در حوزه حکمرانی
- آشنایی با تحولات نظری و روش‌شناسانه در حوزه حکمرانی آموزش عالی و تعلیم و تربیت و روش‌شناسی پژوهش‌های این حوزه‌ها؛

- شناخت سیر تحولات آموزش در ایران و جهان و حکمرانی آن؛
- رسیدن به درک جامع از مسائل آموزش در پیوند با دیگر نهادهای اجتماعی و پویایی این ارتباطات
- شناخت دیدگاه‌ها و نظریه‌ها در حوزه حکمرانی آموزش؛
- شناخت و بومی‌سازی خط‌مشی‌گذاری‌های آموزش در حوزه‌های آموزشی، پژوهشی، خدمات اجتماعی، کارآفرینی، تمدن‌سازی و مانند آن
- درک مسائل و نیازهای دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی از منظر حکمرانی و تلاش برای رفع آن‌ها

پ) اهمیت و ضرورت

توجه به منافع ملی و تمامیت حکمرانی ایجاب می‌نماید که حوزه‌های حکمرانی از جمله حکمرانی آموزش و به طور خاص آموزش عالی، از نگاهی یکپارچه و به دور از تفکر جزیره‌ای و بخشی برخوردار بوده تا خط‌مشی‌گذاری‌های یکپارچه در حوزه آموزش با چشم‌اندازی مثبت به منافع ملی را محقق نماید و تخصص منجر به تکثر در این حوزه نگردد بلکه توحید نهادهای حکمرانی، ساختارها، اسناد و قوانین را به همراه داشته باشد. علاوه بر آن، مشارکت تمامی ذینفعان آموزش در حکمرانی که همان نگاه یکپارچه و مسئولانه به آن است را بتوان توسعه داد که این مهم در گرو توجه به مفهوم و پدیده حکمرانی خواهد بود.

این رشته از یکسو پاسخگوی تربیت حکمرانان آموزش خواهد بود که در نهادهای مختلف این حوزه مشغول به فعالیت شوند و از سوی دیگر تحلیل‌گران حکمرانی را پرورش خواهد داد تا تفکر یکپارچه و مسئولانه با مشارکت تمامی ذینفعان و کنشگران آموزش را در امر حکمرانی، ترویج داده و تقویت نمایند.

نگاه یکپارچه به حوزه آموزش در خط‌مشی‌گذاری و مشارکت تمامی ذینفعان آن، مانع تعارض منافع، تقابل و تضارب بخش‌های مختلف آموزش خواهد شد؛ به گونه‌ای که هر یک از اجزای حوزه آموزش بتوانند در قالب نقشی مکمل با سایر بخش‌ها، هدف عالی آموزش را در کشور و با هدف‌گیری منافع ملی محقق نمایند که این امر، ضرورت رشته حکمرانی آموزش در گرایش آموزش عالی و گرایش تعلیم و تربیت را دوچندان می‌نماید.

رشته‌های مرتبط با آموزش در دو حوزه آموزش عالی و تعلیم و تربیت از قدمت قابل توجهی برخوردار است با این وجود حکمرانی این عرصه‌ها کمتر مورد توجه بوده است. همان‌گونه که مشخص است آموزش و گرایش‌های آن، مسأله بسیاری از دانشگاه‌ها بوده است و قدمت قابل توجهی را این رشته نیز دارا می‌باشد. با این وجود، توجه به مسائل حکمرانی آموزش، به طور منسجم کمتر مورد توجه بوده است و به عنوان یک عنوان درسی یا تم‌های دروس، موضوعاتی مانند سیاست‌گذاری در تعلیم و تربیت و آموزش عالی، در نظر گرفته شده است. دانشگاه‌های هاروارد، آکسفورد، پنسیلوانیا، تورنتو، بریتیش کلمبیا، میرلند، اسلو نروژ، ایالتی پسینلوانیا، وندربیل، رشته‌های آموزشی دارند اما کمتر به حوزه حکمرانی آموزش ورود کرده‌اند. بررسی دانشکده‌های حکمرانی جهان نیز نشان از پرداختن به حکمرانی آموزش و به طور مشخص در دو حوزه آموزش عالی و تعلیم و تربیت دارد اما هم‌چنان به عنوان یک رشته دانشگاهی جوان است.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی (بر اساس جدول شماره ۱ تا ۳ آیین نامه تدوین و بازنگری برنامه های درسی)

جدول (۱) - توزیع واحدها

نوع دروس	تعداد واحد
دروس عمومی	-
دروس پایه	-
دروس تخصصی الزامی	۱۰
دروس تخصصی اختیاری	۱۶
پروژه / رساله / پایان نامه	۶
جمع	۳۲

ث) نقش، توانایی و شایستگی مورد انتظار از دانش آموختگان:

مجموعه شایستگی ها و دروس مرتبط با آنها که از دانش آموختگان این رشته انتظار می رود در جدول زیر آورده شده است:

جدول (۲) - جدول شایستگی های مورد انتظار و دروس مرتبط

مهارت ها، شایستگی ها و توانمندی های ویژه	دروس مرتبط
آشنایی با تحولات نظری و روش شناسانه در حوزه حکمرانی آموزش و روش شناسی پژوهش های این حوزه؛	روش های کمی تحقیق و ارزیابی خط مشی در آموزش عالی و تعلیم و تربیت
	روش های کیفی تحقیق و ارزیابی خط مشی در آموزش عالی و تعلیم و تربیت
	آزمایشگاه حکمرانی
	روش های حل مسائل حکمرانی : چالش ها و استراتژی ها ۱
شناخت دیدگاه ها و نظریه ها در حوزه حکمرانی آموزش	مبانی فلسفی: نقد و بررسی نظریه های حکمرانی
	مبانی و اصول حکمرانی آموزش عالی و تعلیم و تربیت
	نهادهای حکمرانی آموزش عالی و تعلیم و تربیت
	حکمرانی آموزش عالی: زیرنظام ها، علوم و دانشکده ها و حکمرانی درونی تعلیم و تربیت
رسیدن به درک جامع از مسائل آموزش در پیوند با دیگر نهادهای اجتماعی و پویایی این ارتباطات و شناخت و بومی سازی خط مشی گذاری های آموزش در حوزه های	درآمدی بر حکمرانی آموزش عالی و تعلیم و تربیت و خط مشی های عمومی
	درآمدی بر خط مشی گذاری در حکمرانی آموزش عالی

خط‌مشی‌گذاری و ارزیابی خط‌مشی	آموزشی، پرورشی، پژوهشی، خدمات اجتماعی، کارآفرینی، تمدن‌سازی و مانند آن
مدیریت منابع در حکمرانی آموزش عالی و حکمرانی تعلیم و تربیت	درک مسائل و نیازهای دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، مدارس و نظام تعلیم و تربیت از منظر حکمرانی و تلاش برای رفع آن‌ها
نظارت و ارزیابی در حکمرانی آموزش عالی و تعلیم و تربیت	
حکمرانی پژوهش در آموزش عالی	
همبست خانواده، مدرسه و جامعه	
حکمرانی روانشناختی تعلیم و تربیت	
دروس مرتبط	مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی
مبانی فلسفی: نقد و بررسی نظریه‌های حکمرانی، خط مشی‌گذاری و ارزیابی خط‌مشی، روش‌های حل مسائل حکمرانی: چالش‌ها و استراتژی‌ها ۱	آشنایی با مفاهیم پایه حکمرانی و نظریه‌های مبنا در حکمرانی و نقد آنها و ایجاد توانایی شناخت، تحلیل و ارائه راه حل برای نظام مسائل حکمرانی
حکمرانی و امنیت ملی	ایجاد نگرش نظام مند و کل نگر نسبت به منافع ملی، امنیت ملی، قدرت ملی، ساختار و سیاست‌های کلی نظام
حکمرانی اسلامی	تعمیق نگرش اسلامی فراگیران در حوزه حکمرانی

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره (اطلاعات این بند به صورت پیشنهادی می‌باشد و شرایط و ضوابط

ورود به دوره‌های تحصیلی، تابع سیاست‌های بالادستی می‌باشد).

پذیرش دانشجو در این رشته از طریق آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته از تمامی رشته‌های کارشناسی خواهد بود که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود. لازم به توضیح است که رشته‌های آموزش عالی، روانشناسی و علوم تربیتی، مدیریت، علوم اقتصادی و سیاسی، علوم اجتماعی، فلسفه، علم و فناوری و کارآفرینی رشته‌های با زمینه مناسب‌تری برای ادامه تحصیل در این رشته می‌باشند.

تبصره ۱: دانشجویان استعداد درخشان از طریق سهمیه استعداد درخشان، مازاد بر ظرفیت آزمون قابل پذیرش هستند.

تبصره ۲: دانشجویان مستعد از طریق سهمیه استادمحور، مازاد بر ظرفیت آزمون قابل پذیرش هستند.

چ) شرایط، ضوابط و الزامات اجرا و گسترش رشته؛

برگزاری این رشته همانند تمامی دوره‌های تحصیلات تکمیلی نیازمند در اختیار داشتن اساتید مجرب و متخصص است تا بتوانند این حوزه علمی را تشریح نمایند. دارا بودن فضای آموزشی و تکنولوژی‌های متداول آموزشی نیز از نیازهای دیگر آموزشی این دوره است.

به طور خاص، دسترسی به آزمایشگاه‌های حکمرانی، اندیشکده حکمرانی و ایجاد دوره‌های بازدید علمی، کارورزی و آشنایی با تجارب حکمرانی واقعی و میدانی از جمله نیازهای تخصصی برگزاری این رشته به شمار می‌رود.

ه) زمینه‌های شغلی حال و آینده

پایان دوره دانش‌آموختگان دارای توانایی ایفای نقش در سطوح مختلف در حوزه‌های زیر خواهند بود:

- ترویج‌گر حوزه حکمرانی آموزش (به طور خاص حکمرانی آموزش عالی و تعلیم و تربیت)
 - پژوهشگر حوزه حکمرانی آموزش (به طور خاص حکمرانی آموزش عالی و تعلیم و تربیت)
 - تحلیل‌گر حوزه حکمرانی آموزش (به طور خاص حکمرانی آموزش عالی و تعلیم و تربیت)
 - مشاور حکمرانان و ارگان‌ها و نهادهای سیاست‌گذار در خط‌مشی‌گذاری آموزش
- فارغ‌التحصیلان این رشته می‌توانند در مراکز، نهادها و سازمان‌های زیر جذب شده و حکمرانی آموزش را در آن‌ها نهادینه نمایند:

- مراکز خط‌مشی‌گذاری کشور
- وزارت علوم تحقیقات و فناوری، وزارت آموزش و پرورش و سایر نهادهای اجرایی
- دانشگاه و مؤسسات آموزش کشور
- مراکز علمی، آموزشی و پژوهشی
- سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در زمینه آموزش و به ویژه آموزش
- مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

ی) جایگاه تمدنی، فرهنگی و اجتماعی (جایگاه رشته تحصیلی در حوزه تمدنی گذشته، حال و آینده و بافت فرهنگی و اجتماعی کشور)

علم و هنر حکمرانی از دیرباز در ایران اسلامی به عنوان یکی از قدرتمندترین وجوه ملی شناخته می‌شود و نماینده افتخارآمیز آن، پیروزی انقلاب اسلامی و ایجاد نظام حکمرانی اسلامی-ایرانی بوده است. حکمرانی حوزه آموزش نیز در جهت تحقق اهداف انقلاب اسلامی در حوزه‌های آموزش عالی، آموزش و پرورش و آموزش‌های مهارتی و سازمانی و حتی آموزش‌های شهروندی مورد توجه بوده است و آموزش همواره در تمامی ادوار تاریخی ایران اسلامی، مؤثرترین راه تمدن‌سازی و تمدن‌آفرینی بوده است. پیش‌بینی می‌شود که آینده نیز در گرو آموزش و یادگیری است و حکمرانی آموزش به ویژه حکمرانی آموزش عالی و تعلیم و تربیت نه تنها در حوزه آموزش، در ارتباط با سایر عرصه‌های فرهنگی و اجتماعی نقش‌آفرین باشد. حرکت به سوی جامعه مدنی متعالی با نظام تربیتی مشخص، اجتماع دانشی، دانش بر شدن اقتصاد و بازار کار، ظهور و بروز سریع فناوری‌های پیشرفته و گسترش دانش بشری به ویژه در سطوح عالی، به طور فزاینده‌ای نقش حکمرانی آموزش را بیش از پیش پررنگ خواهد نمود. حکمرانی آموزش به طور کل و حکمرانی به طور خاص، هدایت و جهت‌گیری نظام آموزش کشور را در آینده رقم خواهد زد.

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی کارشناسی ارشد حکمرانی آموزش

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	تجربی		نظری	عملی		
۱	اصول مدیریت و رهبری آموزش	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۲	جامعه شناسی سازمانی	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۳	مدیریت منابع انسانی	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۴	سیستم های اطلاعات مدیریت	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۵	تاریخ آموزش در ایران و جهان	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۶	مدیریت عمومی	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-
۷	اخلاق حرفه ای در آموزش	۲	۲	-	-	۱۶	۳۲	-	-	-

*: گذراندن حداکثر ۱۲ واحد از دروس جبرانی فوق به تشخیص استاد راهنما و با توجه به مقطع تحصیلی پیشین دانشجو امکان پذیر است.

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی کارشناسی ارشد حکمرانی آموزش

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	پژوهشی		نظری	عملی		
۱	مبانی فلسفی: نقد و بررسی نظریه‌های حکمرانی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۲	خط‌مشی‌گذاری و ارزیابی خط‌مشی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۳	روش‌های حل مسائل حکمرانی: چالش‌ها و استراتژی‌ها ۱	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۴	حکمرانی و امنیت ملی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۵	حکمرانی اسلامی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۶	مبانی و اصول حکمرانی آموزش عالی	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-
۷	مبانی و اصول حکمرانی تعلیم و تربیت	۲	۱	۱	۲	۱۶	۱۶	۳۲	-	-

*: گذراندن ۱۰ واحد از دروس تخصصی فوق به تشخیص استاد راهنما و پیش‌زمینه تحصیلی دانشجوی الزامی است.

جدول (۵)- عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری گرایش حکمرانی آموزش عالی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	پراکنده		مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه است.	نظری	عملی		
۱	درآمدی بر خط مشی گذاری در حکمرانی آموزش عالی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۲	نهادهای حکمرانی آموزش عالی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۳	حکمرانی آموزش عالی: زیرنظام ها، علوم و دانشکده ها	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۴	حکمرانی پژوهش در آموزش عالی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۵	درآمدی بر حکمرانی آموزش عالی و خط مشی های عمومی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۶	تاریخ تحولات حکمرانی آموزش عالی ایران و جهان	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۷	روش های کمی تحقیق و ارزیابی خط مشی در آموزش عالی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۸	روش های کیفی تحقیق و ارزیابی خط مشی در آموزش عالی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-

۹	مدیریت منابع در حکمرانی آموزش عالی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۱۰	نظارت و ارزیابی در حکمرانی آموزش عالی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۱۱	حکمران آموزش عالی تراز انقلاب اسلامی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۱۲	آزمایشگاه حکمرانی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-

*: دانشجوی می تواند با نظر استاد راهنما، مسئله پژوهشی، پیش زمینه تحصیلی و تمایل خود ۱۶ واحد از دروس این جدول را انتخاب نماید.

جدول (۶) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری گرایش حکمرانی تعلیم و تربیت

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد واحد به تفکیک نوع			تعداد جلسات	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		تعداد ساعات*		پیش نیاز	هم نیاز
			نظری	عملی	پراکنده		مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه نیست.	مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه است.	نظری	عملی		
۱	همبست خانواده، مدرسه و جامعه	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۲	حکمرانی روانشناختی در تعلیم و تربیت	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۳	درآمدی بر خط مشی گذاری در حکمرانی تعلیم و تربیت	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۴	نهادهای حکمرانی تعلیم و تربیت	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۵	حکمرانی درونی تعلیم و تربیت	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۶	حکمرانی دیجیتالی و فناوریانه تعلیم و تربیت	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۷	درآمدی بر حکمرانی تعلیم و تربیت و خط مشی های عمومی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۸	تاریخ تحولات حکمرانی تعلیم و تربیت	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-

۹	روش‌شناسی پژوهش‌های کمی خط‌مشی در تعلیم و تربیت	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۱۰	مدیریت منابع در حکمرانی تعلیم و تربیت	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۱۱	نظارت و ارزیابی در حکمرانی تعلیم و تربیت	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۱۲	حکمران تعلیم و تربیت تراز انقلاب اسلامی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-
۱۳	آزمایشگاه حکمرانی	۲	۱	۱	۲	۱۶	*		۱۶	۳۲	-	-

*: دانشجوی می‌تواند با نظر استاد راهنما، مسئله پژوهشی، پیش‌زمینه تحصیلی و تمایل خود ۱۶ واحد از دروس این جدول را انتخاب نماید.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

الف: عنوان درس به فارسی: مبانی فلسفی: نقد و بررسی نظریه‌های حکمرانی			
عنوان درس به انگلیسی:		Philosophical Foundations of Governance	
درس پیش‌نیاز:		-	
درس هم‌نیاز:		-	
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐	
نوع درس و واحد		پایه ☐ نظری ☐ تخصصی الزامی ☒ عملی ☐ تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒ پروژه/رساله / پایان‌نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☒ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

شناخت و تحلیل مفهوم حکمرانی از انتزاع تا انضمام

اهداف ویژه:

۱. اهداف شناختی:

- شناخت حکمرانی در نگاه پارادایم‌های گوناگون
- شناخت نظریه‌ها و انواع حکمرانی
- شناخت چالش‌های حکمرانی

۲. اهداف رفتاری:

- کسب توانمندی نقد و تحلیل زوایای گوناگون نگاه به مسئله حکمرانی
- کسب توانمندی ارائه مدل حکمرانی متناسب با چالش‌های حکمرانی در ایران

پ) سرفصل‌ها:

۱. تبارشناسی واژه حکمرانی
۲. حکمرانی در نگاه پارادایم‌های گوناگون
۳. حکمرانی حکمرانی
۴. حکمرانی در سیاستگذاری عمومی و مدیریت دولتی
۵. نظریه‌های حکمرانی
۶. انواع حکمرانی
۷. چالش‌های حکمرانی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

کارگاه: بررسی چالش‌های حکمرانی در ایران

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۷۰ درصد
آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. نجفی رستاقی، حیدر، و اسمعیلی گیوی، محمدرضا (۱۴۰۱). حکمرانی: رهیافت‌ها و فناوری‌ها، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۲. خان‌محمدی، هادی و خداپرست، عباس (۱۴۰۱). نظریه حکمرانی از منظر اندیشمندان، تهران: انتشارات سازمان جهاد دانشگاهی تهران.
۳. شفریتز، جی.ام، و هاید، آرت.سی (۱۴۰۰). پیشگامان مدیریت دولتی، ترجمه سیدمحمد مقیمی، امیرحسین عبدالزاده و حسین ایحانی. تهران: انتشارات سمت.
4. Ansell, Christopher, Torfing, Jacob (2022). Theories of Governance, Edward Elgar Publisher.
5. Bevir, Mark (2010). Handbook of Governance, Sage Publication Ltd.

الف: عنوان درس به فارسی: خط‌مشی‌گذاری و ارزیابی خط‌مشی			
نوع درس و واحد		Policy Making and Policy Evaluation	
عنوان درس به انگلیسی:		درس پیش‌نیاز:	
پایه ☐ نظری ☐		درس هم‌نیاز:	
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐		تعداد واحد:	
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒		تعداد ساعت:	
پروژه/رساله/پایان‌نامه ☐		۲	
مهارتی-اشتغال‌پذیری ☐		۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒	
مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت و تحلیل خط‌مشی‌گذاری

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی:

- شناخت مبانی خط‌مشی‌گذاری عمومی
- شناخت نظریات تصمیم‌گیری در مدیریت
- شناخت مدل‌های خط‌مشی‌گذاری
- شناخت مبانی خط‌مشی‌گذاری مسائل حوزه‌های خاص مرتبط

۲) اهداف رفتاری:

- کسب توانمندی نقد و تحلیل شیوه تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری در مورد مسائل حوزه‌های خاص مرتبط
- کسب توانمندی بومی‌سازی مدل‌های خط‌مشی‌گذاری عمومی متناسب با بافت اجتماعی ایران

مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ماهیت خط‌مشی‌گذاری و ارزیابی خط‌مشی
۲. نظریه‌های کلاسیک تصمیم‌گیری و خط‌مشی‌گذاری عمومی
۳. انواع عقلانیت در تصمیم‌گیری عمومی
۴. نظریه مرحله‌ای خط‌مشی‌گذاری عمومی
۵. نظریه‌های شبکه‌ای و جریانات چندگانه خط‌مشی‌گذاری
۶. چارچوب‌های ارزیابی خط‌مشی عمومی
۷. ارزشیابی عملکرد دولت و حکومت
۸. آزمایشگاه خط‌مشی و حکمرانی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

کارگاه: بررسی چالش‌های حکمرانی در ایران
سمینار: بررسی نحوه ارزیابی خط‌مشی عمومی حوزه خاص مرتبط

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۷۰ درصد
آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

ج) منابع علمی پیشنهادی:

۱. پورعزت، علی اصغر، برهانی، تهمنه، و فقیهی، محمدحسین (۱۴۰۱). آزمایشگاه خط‌مشی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۲. پورعزت، علی اصغر، و سیدرضائی، میریعقوب (۱۳۹۷). ارزشیابی عملکرد دولت و حکومت، تهران: انتشارات سمت.
۳. ساباتی، پل (۱۳۹۳). نظریه‌های فرآیند خط‌مشی عمومی، ترجمه حسن دناایی فرد، تهران: انتشارات صفار
۴. شفریتز و هاید (۱۴۰۰). پیشگامان مدیریت دولتی. ترجمه سید محمد مقیمی، امیرحسین عبدالله‌زاده، حسین ایمانی. تهران: انتشارات سمت.
- 5.

Thomas A. Birkland . (2019). An introduction to the policy process: Theories, concepts, and models of public policy making. London: Routledge.

الف: عنوان درس به فارسی: روش های حل مسائل حکمرانی: چالش ها و استراتژی ها ۱			
عنوان درس به انگلیسی:		Challenges & Strategies (1)	
درس پیش نیاز:		نوع درس و واحد	
درس هم نیاز:		پایه ☐ نظری ☐	
تعداد واحد:		تخصصی الزامی ☒ عملی ☐	
تعداد ساعت:		تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		پروژه/رساله/ پایان نامه ☐	
		مهارتی-اشتغال پذیری ☐	
		مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒	مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

فهم نسبت چالش ها و استراتژی ها از زوایای گوناگون

اهداف ویژه:

۱. اهداف شناختی:

شناخت استراتژی های رویارویی با چالش ها

۲. اهداف رفتاری:

کاربست اندیشه های نظری برای رویارویی با چالش های حوزه های خاص مرتبط

پ) سرفصل ها:

۱. مسئله یابی و خلاقیت

۲. همانندسازی

▪ شناخت منطق قیاس، استقراء، ابداعشن و همانندسازی

▪ ساخت های همانندسازی

۳. دانش بومی

۴. تعارض

▪ دموکراسی عمیق: ایده و اجرا

▪ تناثر تعاملی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

سمینار: ارائه تجربه ملی یا بین المللی کاربرد اندیشه های نظری برای رویارویی با چالش های حوزه خاص و بحث انتقادی در کلاس

ث) روش ارزشیابی (پیشهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۷۰ درصد

آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. رابرتسون، اس.یان (۱۴۰۰). حل مسئله: دیدگاه هایی از شناخت و علوم اعصاب، ترجمه: حسین زارع و لیلا مرادی. تهران: انتشارات نسل نوآندیش.
۲. ریچی، تام (۱۳۹۶). مسائل مخاطره آمیز، آشفته گی های اجتماعی (مدل سازی پشتیبان تصمیم گیری به کمک تحلیل ریخت شناسانه). ترجمه نیلوفر هاشمی. تهران: انتشارات پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات.
3. Short, Tim. (2015). *Simulation Theory: A psychological and philosophical consideration*. Psychology Press.
4. Lewis, M. (2018). Inside the No (Five Steps to Decisions That Last) (J. Woodhull, Ed.). Deep Democracy (Pty) Ltd.
5. Noveck, B. S. (2021). *Solving Public Problems: A Practical Guide to Fix Our Government and Change Our World*, Yale University Press.

الف: عنوان درس به فارسی: حکمرانی و امنیت ملی			
نوع درس و واحد		Governance and National security	
پایه ☐ نظری ☐		عنوان درس به انگلیسی:	
تخصصی الزامی ☒ عملی ☐		درس پیش نیاز:	
تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒		درس هم نیاز:	
پروژه/رساله / پایان نامه ☐		۲	تعداد واحد:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐		۴۸	تعداد ساعت:
مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

فهم نسبت امنیت، منافع ملی و حکمرانی

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- شناخت مفاهیم حوزه امنیت و منافع ملی
- شناخت تطور و تحول مفهوم امنیت
- شناخت گفتمان‌های امنیتی
- شناخت مفهوم امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط

اهداف رفتاری:

- کاربست اندیشه‌های نظری برای تحلیل جایگاه امنیت، منافع ملی و حکمرانی در نگاه علوم سیاسی، جامعه‌شناسی سیاسی، جغرافیای سیاسی و مدیریت دولتی
- کاربست اندیشه‌های نظری برای تحلیل چالش‌های مسئله امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط

پ: سرفصل‌ها:

۱. بررسی مفاهیم حوزه امنیت و منافع ملی
۲. بررسی تطور و تحول مفهوم امنیت
۳. بررسی، تحلیل و نقد گفتمان‌های امنیتی
۴. مکاتب و نظریه‌های امنیت
۵. امنیت چندسطحی (فردی، محلی، فروملی، ملی، منطقه‌ای و جهانی)
۶. تحلیل مفهوم امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط
۷. بررسی نسبت امنیت، منافع ملی و حکمرانی در ایران
۸. نگاهی آینده‌پژوهانه به امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

سمینار: بررسی چالش‌های حوزه امنیت و منافع ملی در حکمرانی حوزه خاص مرتبط
بازدید علمی: بازدید از یکی از دستاوردهای ارزنده مرتبط با امنیت ملی کشور

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۷۰ درصد
آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

ج) منابع علمی پیشنهادی:

۱. عبدالله‌خانی، علی (۱۳۹۰)، نظریه‌های امنیت معاصر، تهران: موسسه فرهنگی مطالعات و تحقیقات بین‌المللی ابرار، ایران.
۲. کاتزنشتاین، پیتر (۱۳۹۸)، فرهنگ امنیت ملی، تهران: دانشگاه عالی دفاع ملی.
۳. کریمی مله، علی و اکبر بابایی (۱۳۹۶)، امنیت ملی از منظر امام خمینی (ره)، تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.
۴. قالیباف، محمدباقر و مجید غلامی (۱۴۰۲)، منطق تحلیل پیچیدگی در دانش ژئوپلیتیک؛ حکمرانی رژیم‌ها در محیط‌های جغرافیایی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
5. Kennedy, P. (2010). *The rise and fall of the great powers: economic change and military conflict from 1500 to 2000*. Vintage.

الف: عنوان درس به فارسی: حکمرانی اسلامی		
عنوان درس به انگلیسی:	Islamic Governance	
دروس پیش نیاز:	نوع درس و واحد	
دروس هم نیاز:	پایه ☐ نظری ☐	
تعداد واحد:	۲	تخصصی الزامی ☒ عملی ☐
تعداد ساعت:	۴۸	تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی ☒
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	مرتبط با آمایش/مأموریت موسسه نیست ☒ مرتبط با مأموریت/آمایش موسسه است ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- فهم نسبت اسلام و حکمرانی
- آشنایی با مفاهیم مرتبط با حکمرانی نظیر عدالت، اخلاق، مردم سالاری، شایسته سالاری از زاویه آیات و روایات.

اهداف ویژه:

اهداف شناختی:

- شناخت حکمرانی اسلامی
- شناخت اندیشه های سیاسی پیامبر (ص) و اهل بیت معصومین (علیهم السلام)

اهداف رفتاری:

- کار بست اندیشه های نظری برای تحلیل اهداف و مختصات الگوی حکمرانی اسلامی

پ: سرفصل ها:

- نسبت عقلانیت و حکمرانی
- نسبت دین و حکمرانی
- اسلام و دموکراسی
- توحید و حکمرانی
- معاد و حکمرانی
- عدالت و حکمرانی
- نبوت، امامت و حکمرانی
- اندیشه های سیاسی پیامبر (ص) و اهل بیت معصومین (علیهم السلام)
- ولایت فقیهان و حکمرانی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

سمینار: کار بست اندیشه های نظری برای تبیین و پاسخگویی گروه هایی از دانشجویان به مسائل مطرح شده توسط گروه هایی دیگر از دانشجویان با تسهیلگری استاد درس و حضور استادان شاخص حوزه و دانشگاه در مسئله

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۷۰ درصد
آزمون پایانی ۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

چ) منابع علمی پیشنهادی:

- آصف، محمد مهدی، مبانی نظری حکومت اسلامی (بررسی فقهی و تطبیقی) ترجمه محمد سپهری، معاونت مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، ۱۳۸۵، تهران.
- خراسانی، علی، فقه حکومتی، موسسه حدیث لوح و قلم، ۱۳۹۵، قم.
- مقیم، سید محمد، اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام، انتشارات نگاه دانش، ۱۴۰۰، تهران.
- موسوی خلخالی، سید محمد مهدی؛ حاکمیت در اسلام یا ولایت فقیه؛ قم: دفتر انتشارات اسلامی، چاپ دوم، ۱۴۰۰ ش.
- خمینی، سید روح الله؛ ولایت فقیه؛ تهران: موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، چاپ یازدهم، ۱۳۹۴ ش.

الف: عنوان درس به فارسی: مبانی و اصول حکمرانی آموزش عالی		
نوع درس و واحد	Foundations and Principles of Higher Education Governance	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش نیاز:
☐ عملی ☒ تخصصی الزامی		دروس هم نیاز:
☒ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری		تعداد واحد:
☐ پروژه/رساله / پایان نامه		۲
☐ مهارتی-اشتغال پذیری		تعداد ساعت:
		۴۸
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است	مرتبط با آمایش/مأموریت ☒ مؤسسه نیست	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- شناخت ماهیت و چیستی حکمرانی آموزش عالی و مبانی اعتقادی، اجتماعی، اقتصادی، نظریه‌ها، مدل‌ها و کارکردهای آن‌ها

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. شناخت و درک حکمرانی آموزش عالی به عنوان یک حوزه علمی
۲. درک و توضیح مکاتب مختلف اجتماعی و اقتصادی و دیدگاه اعتقادی در حکمرانی آموزش عالی

۲) اهداف رفتاری

۱. توان تحلیل و توضیح مبانی اجتماعی و اقتصادی حکمرانی آموزش عالی
۲. توانایی تحلیل و توضیح مبانی اعتقادی و فرهنگی حکمرانی آموزش عالی

پ) سرفصل‌ها:

۱. ماهیت و تعاریف حکمرانی آموزش عالی
۲. ابعاد و اجزای حکمرانی آموزش عالی
۳. نظریه‌های حکمرانی آموزش عالی
۴. مدل‌های حکمرانی آموزش عالی
۵. کاربرد مبانی اعتقادی در حکمرانی آموزش عالی
۶. کاربرد مبانی اجتماعی در حکمرانی آموزش عالی
۷. کاربرد مبانی اقتصادی در حکمرانی آموزش عالی
۸. کارکردهای حکمرانی آموزش عالی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس دانشجو محور، مشارکتی و شناختی با هدف توسعه فهم و نگاه حکمرانی آموزش عالی در دانشجویان

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. دیویداف، ج کمبل، الیاس کارایانیس. (۱۳۹۸). حکمرانی معرفت‌شناسانه در آموزش عالی ارتقای کیفیت دانشگاه‌ها در راستای توسعه. (ترجمه پورکریمی، جواد و همایونی‌دمیرچی، امین). مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی.
۲. روشن، احمدرضا. (۱۳۹۹). حکمرانی آموزش عالی. تهران: مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی.
۳. مناشری، دیوید. (۱۳۹۷). نظام آموزشی و ساختن ایران مدرن. (ترجمه عرفان مصلح و محمدحسین و بادامچی). حکمت سینا.
۴. نجفی رستاقی، حیدر؛ اسماعیلی گیوی، محمدرضا. (۱۴۰۱). حکمرانی؛ رهیافت‌ها و فناوری‌ها. تهران: دانشگاه تهران.
۵. نیکسون، جان. (۱۳۹۷). به سوی دانشگاه با فضیلت مبانی اخلاقی فعالیت دانشگاهی. (ترجمه فریبا امیدی و بختیار شعبانی ورکی). تهران: دانشگاه شهید بهشتی.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: مبانی و اصول حکمرانی تعلیم و تربیت		
عنوان درس به انگلیسی:	Foundations and Principles of Education Governance	نوع درس و واحد
دروس پیش نیاز:		☐ پایه ☐ نظری
دروس هم نیاز:		☐ عملی ☒ تخصصی الزامی
تعداد واحد:	۲	☐ تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی
تعداد ساعت:	۴۸	☐ پروژه/رساله / پایان نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		
مرتبط با آمایش/مأموریت ☐ مؤسسه نیست ☒ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☐		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- شناخت ماهیت و چستی حکمرانی تعلیم و تربیت و مبانی اعتقادی، اجتماعی، اقتصادی، نظریه‌ها، مدل‌ها و کارکردهای آن‌ها

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. شناخت و درک حکمرانی تعلیم و تربیت به عنوان یک عرصه معرفتی و حوزه علمی
۲. آشنایی با مبانی و اصول تعلیم و تربیت از جنبه‌های مختلف اعتقادی، اجتماعی، اقتصادی و مانند آن

۲) اهداف رفتاری

۳. توان تبیین مبانی حکمرانی تعلیم و تربیت و اصول حاکم بر آن
۴. توانایی مقایسه مبانی حکمرانی تعلیم و تربیت در عرصه‌های مختلف اعتقادی، اجتماعی، اقتصادی و مانند آن

پ) سرفصل‌ها:

۱. ضرورت و اهمیت حکمرانی تعلیم و تربیت
۲. تعاریف و مفاهیم حکمرانی تعلیم و تربیت
۳. نظریه‌ها و مدل‌های حکمرانی تعلیم و تربیت
۴. کاربرد مبانی روانشناختی، عاطفی و هیجانی در حکمرانی تعلیم و تربیت
۵. کاربرد مبانی اعتقادی در حکمرانی تعلیم و تربیت
۶. کاربرد مبانی اجتماعی در حکمرانی تعلیم و تربیت
۷. کاربرد مبانی اقتصادی در حکمرانی تعلیم و تربیت
۸. کارکردهای حکمرانی تعلیم و تربیت

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تدریس دانشجو محور، مشارکتی و شناختی با هدف توسعه فهم و نگاه حکمرانی تعلیم و تربیت در دانشجویان

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. شریعتمداری، علی (۱۳۹۰). اصول تعلیم و تربیت (چاپ بیست و دوم). تهران: انتشارات دانشگاه تهران
۲. شریعتمداری، علی (۱۴۰۰). اصول و فلسفه تعلیم و تربیت. تهران: انتشارات امیرکبیر
۳. مطهری، علی (۱۴۰۲). تعلیم و تربیت در اسلام. (چاپ صد و سوم). تهران: انتشارات صدرا
4. Burns. T. (2016). Education Governance in Action. France: OECD.
5. Burns. T. (2016). Education Governance in Coplex world. France: OECD.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

سرفصل دروس تخصصی اختیاری گرایش حکمرانی آموزش عالی

الف: عنوان درس به فارسی: در آمدی بر خط‌مشی گذاری در حکمرانی آموزش عالی				
نوع درس و واحد		An Introduction on Policy Making in Higher Education Governance		عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری		☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی		☐ تخصصی الزامی		دروس هم‌نیاز:
☒ نظری-عملی		☒ تخصصی اختیاری		تعداد واحد: ۲
		☐ پروژه/ رساله / پایان‌نامه		
		☐ مهارتی-اشتغال پذیری		تعداد ساعت: ۴۸
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است		مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه ☒ نیست		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط بر خط مشی گذاری در حکمرانی آموزش عالی، مدل ها و اجزای خط مشی گذاری و توانایی خط مشی گذاری در حکمرانی آموزش عالی

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. درک و توضیح فرایند خط مشی گذاری، مدل ها و الگوهای آن در حکمرانی آموزش عالی
۲. شناخت ابزارها، تکنیک ها و روش های خط مشی گذاری در حکمرانی آموزش عالی

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی تحلیل و انتقاد مدل های خط مشی گذاری موجود در حکمرانی آموزش عالی
۲. توانایی خط مشی گذاری در موقعیت های واقعی خط مشی گذاری در حکمرانی آموزش عالی

پ) سرفصل ها:

۱. ماهیت و تعاریف خط مشی گذاری در حکمرانی آموزش عالی
۲. رویکردهای خط مشی گذاری مناسب در حکمرانی آموزش عالی
۳. دیدگاه سیستمی و یکپارچه در خط مشی گذاری برای حکمرانی آموزش عالی
۴. فرایند خط مشی گذاری (دستور کار، تدوین، اجرا، ارزیابی، تغییر و پایان خط مشی)
۵. نظریه ها و مدل های خط مشی گذاری در حکمرانی آموزش عالی
۶. مدل های تحلیل خط مشی در حکمرانی آموزش عالی
۷. اجرا و پیاده سازی رسالت ها و بیانیه های مأموریت علمی در آموزش عالی
۸. نمونه های عملی و واقعی از خط مشی گذاری در حکمرانی آموزش عالی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رویکرد یادگیری در عمل و یادگیری مشارکتی با هدف توان نگاشت و تدوین خط مشی در دانشجویان

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. باقری، محمدرضا؛ پورعزت، علی‌اصغر. (۱۳۹۲). ارائه الگوی ترکیبی برای خط‌مشی‌گذاری در عرصه دانشگاه. فصلنامه مجلس و راهبرد، ۲۰(۷۴)، ۱۶۵-۱۹۹.
۲. جاودانی، حمید. (۱۳۹۳). سیاست‌پژوهی، لایه گمشده در فرایند تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری نظام آموزش عالی ایران. تهران: مؤسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه‌ریزی.
۳. مولانا، ناصر. (۱۳۹۶). سیاست‌گذاری و مدیریت در آموزش عالی. تهران: نشر وانا.
۴. جانستون، بیل؛ مک‌نیل، شیل؛ اسمیت، کیت (۱۴۰۲). مفهوم‌سازی دانشگاه دیجیتال: تلاقی سیاست‌گذاری، فن‌تعلیم و کردار. ترجمه حسین حسینی. تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: نهادهای حکمرانی آموزش عالی			
نوع درس و واحد		Higher education governance institutions	
☐ نظری		☐ پایه	
☐ عملی		☐ تخصصی الزامی	
☒ نظری-عملی		☒ تخصصی اختیاری	
		☐ پروژه/رساله / پایان نامه	
		☐ مهارتی-اشتغال پذیری	
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
		☒ نیست	
		۲	تعداد واحد:
		۴۸	تعداد ساعت:

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط و آشنایی با نهادهای عالی آموزش کشور و نقش ها و وظایف آنها در حکمرانی آموزش عالی

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. آشنایی با نهادهای عالی آموزش عالی کشور
۲. آشنایی با نقش و وظایف نهادهای عالی آموزش عالی کشور در حکمرانی

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی مطالعه، تحقیق و فعالیت در نهادهای حکمرانی آموزش عالی کشور
۲. توانایی تحلیل نقش و جایگاه نهادهای حکمرانی آموزش عالی کشور

پ) سرفصل ها:

۱. آشنایی با نهادهای عالی حکمرانی آموزش عالی ایران
۲. ضرورت و جایگاه نهادهای حکمرانی آموزش عالی در نظام حکمرانی کشور
۳. نقش ها و انتظارات از نهادهای حکمرانی آموزش عالی کشور
۴. آشنایی با شورای عالی انقلاب فرهنگی؛ فلسفه، جایگاه، ساختار و نقش حکمرانی آن
۵. آشنایی با شورای عالی عتف؛ فلسفه، جایگاه، ساختار و نقش حکمرانی آن
۶. آشنایی با ساختار وزارت علوم تحقیقات و فناوری و اجزای درونی آن و نقش آنها در حکمرانی آموزش عالی کشور
۷. تعاملات دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی با نهادهای حکمرانی آموزش عالی کشور
۸. یکپارچگی نهادهای عالی حکمرانی آموزش عالی ایران

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

یادگیری در عمل، بحث گروهی، یادگیری مشاهده ای به منظور بررسی میدانی و عملی نهادهای حکمرانی آموزش کشور

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

۴۰ درصد

آزمون پایانی

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. ذاکر صالحی، غلامرضا. (۱۴۰۰). حقوق آموزش عالی (حکمرانی هیات امنایی در دانشگاه ها). تهران: مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی.

۲. روشن، احمد رضا. (۱۳۹۹). حکمرانی آموزش عالی. تهران: مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی.

۳. طرقي بيدآبادی، جعفر. (۱۳۹۸). حکمرانی آموزش عالی: دیدگاه ها و راهکارها. تهران: گوهر گویا.

۴. یمنی دوزی سرخابی، محمد. (۱۳۹۹). آموزش عالی در ایران: حال و آینده. تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: حکمرانی آموزش عالی: زیرنظام‌ها، علوم و دانشکده‌ها		
عنوان درس به انگلیسی:	Higher Education Governance: Subsystems, Sciences and Faculties	
نوع درس و واحد		
دروس پیش‌نیاز:		
دروس هم‌نیاز:		
تعداد واحد:	۲	
تعداد ساعت:	۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		
مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه نیست	مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه است	
مهارتی-اشتغال پذیری	پروژه/رساله / پایان‌نامه	
تخصصی اختیاری	تخصصی الزامی	
نظری-عملی	پایه	
نظری	عملی	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط بر زیرنظام‌ها، علوم و دانشکده‌ها در حکمرانی آموزش عالی به عنوان حکمرانی درونی و ارتباطات آن با نهادهای حکمرانی آموزش عالی به عنوان حکمرانی بیرونی

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. شناخت و درک زیرنظام‌های حکمرانی آموزش عالی از جمله نظام آموزش عالی دولتی، پیام‌نور، آزاد، غیرانتفاعی، فنی حرفه‌ای، جامع علمی کاربردی و دانشگاه‌های وابسته
۲. شناخت و درک علوم مختلف و ارتباطات آن‌ها با یکدیگر از منظر حکمرانی آموزش عالی
۳. شناخت دانشکده‌ها و پردیس‌های دانشگاهی و ارتباطات آن‌ها با یکدیگر از منظر حکمرانی آموزش عالی

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی تحلیل و مقایسه زیرنظام‌های حکمرانی آموزش عالی

پ) سرفصل‌ها:

۱. ماهیت و تعریف حکمرانی خرد؛ حکمرانی درونی در آموزش عالی
۲. شناخت و تحلیل زیرنظام آموزش عالی دولتی (خط‌مشی‌ها، ساختار، سازمان، ارکان و اجزای آن)
۳. شناخت و تحلیل زیرنظام آموزش عالی آزاد و پیام‌نور (خط‌مشی‌ها، ساختار، سازمان، ارکان و اجزای آن)
۴. شناخت و تحلیل زیرنظام آموزش عالی غیردولتی و غیرانتفاعی (خط‌مشی‌ها، ساختار، سازمان، ارکان و اجزای آن)
۵. شناخت و تحلیل زیرنظام آموزش عالی دانشگاه فنی و حرفه‌ای و جامع علمی کاربردی (خط‌مشی‌ها، ساختار، سازمان، ارکان و اجزای آن)
۶. شناخت و تحلیل زیرنظام آموزش عالی دانشگاه‌های وابسته به سازمان‌ها مانند دانشگاه فرهنگیان، دفاع ملی، دافوس و مانند آن (خط‌مشی‌ها، ساختار، سازمان، ارکان و اجزای آن)
۷. تبیین و تحلیل علوم مختلف و ارتباطات آن‌ها با یکدیگر در حکمرانی آموزش عالی

۸. ریخت‌شناسی دانشکده‌ها و پردیس‌های دانشگاهی و ارتباطات آن‌ها با یکدیگر به منظور حکمرانی درونی آموزش عالی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

یادگیری در عمل، بحث گروهی، یادگیری مشاهده‌ای به منظور بررسی میدانی و عملی زیرنظام‌ها، علوم و دانشکده‌ها در آموزش عالی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. بیرن بائوم، رابرت. (۱۳۸۲). دانشگاه‌ها چگونه کار می‌کنند: سازمان علمی و رهبری آن از منظر سیبرنتیک. تهران: مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی.
۲. روشن، احمد رضا. (۱۳۹۹). حکمرانی آموزش عالی. تهران: مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی.
۳. طرقي بيدآبادي، جعفر. (۱۳۹۸). حکمرانی آموزش عالی: دیدگاه‌ها و راهکارها. تهران: گهر گویا.

4. Austin, J., Jones, A. (2016). Governance of Higher Education. Routledge

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: حکمرانی پژوهش در آموزش عالی			
نوع درس و واحد		Reserch governance in higher education	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری	☐ پایه		دروس پیش نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی		دروس هم نیاز:
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
	☐ پروژه/رساله / پایان نامه		
	☐ مهارتی-اشتغال پذیری	۴۸	تعداد ساعت:
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
		☐ مرتبط با آمایش/مأموریت ☒ مؤسسه نیست	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط بر خط مشی گذاری، تنظیم گری و تصمیم گیری های پژوهشی همراه با اخلاق پژوهش در آموزش عالی

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. شناخت سیاست های پژوهشی در آموزش عالی
۲. شناخت شیوه نامه ها، آیین نامه ها و دستورالعمل های تنظیم گر پژوهشی در آموزش عالی
۳. شناخت نحوه تصمیم گیری ها، قراردادهای، تفاهم ها و تعاملات نظام دانشگاهی با صاحبان مسائل پژوهشی

۲) اهداف رفتاری

۱. کنش حکمرانی پژوهشی همراه با رعایت اخلاق پژوهش در آموزش عالی

پ) سرفصل ها:

۱. حکمرانی پژوهش، مفهوم و گستره موضوعی
۲. ضرورت حکمرانی پژوهش در آموزش عالی
۳. سیاست گذاری پژوهشی
۴. تنظیم گری و قانونگذاری پژوهشی
۵. قراردادهای، تفاهمها و تعاملات دانشگاه، صنعت و جامعه در امر پژوهش
۶. اخلاق پژوهش و کدهای اخلاقی حکمرانی پژوهش
۷. چالش ها و رهیافت های حکمرانی پژوهش
۸. ارتباط و تعامل حکمرانی پژوهش با سایر کارکردهای حکمرانی آموزش عالی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

یادگیری در عمل، بحث گروهی، یادگیری مشاهده ای به منظور بررسی کتابخانه ای و مطالعاتی اسناد، شیوه نامه ها، سیاست ها و مانند آن

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. جباران، محمدرضا (۱۴۰۰). اخلاق پژوهش. تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی.
۲. جوادی، مجتبی؛ امامی، سیدمجتبی (۱۴۰۰). حکمرانی پژوهش: ماهیت، گستره و ابزارها. مدیریت دولتی، ۱۳(۲)، ۲۷۶-۲۳۳.
۳. قدیمی، اکرم (۱۳۸۲). مجموعه قوانین و مقررات پژوهشی. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.
۴. دشتی، علی؛ عیائس تفرشی، محمد (۱۳۸۸). حقوق پژوهش (مجموعه قوانین و مقررات پژوهشی کشور). تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.

5. Iriss org (2009). Guidance on Research Governance & Ethical Research Practice. Iriss organization.
6. Stanford University. (2024). Research policy handbook. Stanford University.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: در آمدی بر حکمرانی آموزش عالی و خط‌مشی‌های عمومی		
نوع درس و واحد	Introduction on Higher Education Governance and Public policies	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی		دروس هم‌نیاز:
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
پروژه/ رساله / پایان‌نامه ☐		تعداد ساعت:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐		۴۸
مرتبط با آموزش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☐	وضعیت آمایش/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط بر ارتباط حکمرانی آموزش عالی با جامعه و صنعت و نقش آموزش عالی در خط‌مشی‌گذاری‌های عمومی جامعه

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. شناخت ارتباط حکمرانی آموزش عالی با خط‌مشی‌های عمومی

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی برقراری ارتباط حکمرانی آموزش عالی با خط‌مشی‌های عمومی
۲. توانایی مطالعه و پژوهش در حوزه ارتباطات حکمرانی آموزش عالی و سایر عرصه‌های حکمرانی

پ) سرفصل‌ها:

۱. حکمرانی آموزش عالی و ارتباط آن با سایر خط‌مشی‌های عمومی
۲. ضرورت درک یکپارچگی آموزش عالی و سایر سیستم‌های اجتماعی
۳. ارتباط نظام حکمرانی آموزش عالی با نظام فرهنگی و اقتصادی
۴. ارتباط نظام حکمرانی آموزش عالی با نظام حکمرانی آموزش عمومی
۵. ارتباط نظام حکمرانی آموزش عالی با نظام حکمرانی آموزش‌های سازمانی
۶. ارتباط نظام حکمرانی آموزش عالی با نظام سلامت و بهداشت و درمان
۷. چالش‌های همبستگی نظام حکمرانی آموزش عالی و سایر بخش‌های اجتماعی
۸. فواید و دستاوردهای ارتباط نظام حکمرانی آموزش عالی و سایر خط‌مشی‌های عمومی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تحلیل مقایسه‌ای و انتقادی، تفکر همگرا و گشتالتی در آموزش، روش‌های تدریس کل‌نگر و سیستمی در آموزش و یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. آذر، عادل؛ داوود، غلامرضایی؛ دانایی فرد، حسن؛ خدادادحسینی، حمید. (۱۳۹۲). تحلیل پویای ارتباط صنعت و دانشگاه در خط‌مشی‌های

آموزش عالی برنامه پنجم توسعه با رویکرد پویایی سیستم. چشم انداز مدیریت صنعتی، ۳(۹)، ۷۹-۱۱۵.

۲. فراستخواه، مقصود. (۱۳۸۹). بررسی الگوی تعاملات آموزش عالی و دانشگاه با سایر نظام‌های تولید و خدمات. فصلنامه پژوهش و

برنامه‌ریزی در آموزش عالی، ۵۷، ۴۵-۶۴.

۳. الوانی، سیدمهدی؛ شریف‌زاده، فتاح. (۱۳۹۶). کتاب فرآیند خط‌مشی‌گذاری عمومی. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.

4. Edvard, E.P., Daun-Barnett, N., Moronski, K.M. (2012). Public Policy and Higher Education: Reframing Strategies for Preparation, Access, and Success. Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: تاریخ تحولات حکمرانی آموزش عالی ایران و جهان				
نوع درس و واحد		History of Transformations of the Higher Education Governance in Iran and the world		
		عنوان درس به انگلیسی:		
☐ نظری	☐ پایه	دروس پیش‌نیاز:		
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی	دروس هم‌نیاز:		
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:	
☐ پروژه/رساله / پایان‌نامه			۴۸	تعداد ساعت:
☐ مهارتی-اشتغال پذیری				
مرتبط با آموزش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☒ مؤسسه نیست		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط بر تاریخ تحولات حکمرانی آموزش عالی در ایران و جهان و شناسایی رهیافت‌هایی تاریخی برای حکمرانی آموزش عالی

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. شناخت و درک تاریخ تحولات حکمرانی آموزش عالی در جهان

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی تحلیل تاریخ تحولات حکمرانی و استخراج رهیافت‌هایی برای حکمرانی
۲. توانایی مطالعه و تحقیق در تاریخ تحولات حکمرانی

پ) سرفصل‌ها:

۱. ضرورت و اهمیت بررسی تاریخ تحولات حکمرانی آموزش عالی
۲. تاریخ تحولات حکمرانی آموزش عالی ایران پیش از اسلام
۳. تاریخ تحولات حکمرانی آموزش عالی ایران پس از اسلام
۴. تاریخ تحولات حکمرانی آموزش عالی ایران پس از انقلاب اسلامی
۵. تاریخ تحولات حکمرانی آموزش عالی جهان قبل و بعد از رنسانس و جنگ جهانی دوم
۶. شناسایی عوامل موفقیت و توسعه حکمرانی آموزش عالی در طول تاریخ
۷. آسیب‌شناسی تاریخی تحولات حکمرانی آموزش عالی ایران
۸. رهیافت‌های تاریخی برای حکمرانی آموزش عالی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تحلیل تاریخی و انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد انتقادی، بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. چیت‌سازیان، امیرحسین. (۱۳۸۸). آموزش عالی در گستره تاریخ و تمدن اسلامی. تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.
۲. رحیم‌زاده، فریدون؛ الوندی، پدرام؛ خانیکی، هادی؛ داوری، احمد. (۱۳۹۴). تاریخ شفاهی آموزش عالی ایران به روایت دکتر مصطفی معین: آموزش عالی، تحول ساختاری و توسعه علمی. تهران: فرهنگ صبا.
۳. صفی‌زاده، فاروق. (۱۳۹۵). آموزش عالی باستان. تهران: مدحت.
۴. طریفی حسینی، حمید، محمدی ازندریانی، رقیه. (۱۳۹۱). تاریخ آموزش عالی ایران. تهران: نیلبرگ.
5. Wechsler, H.S., Goodchild, L.F., Eisenmann, L. (2008). The History of Higher Education. Pearson Learning Solutions Publisher.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: روش های کمی تحقیق و ارزیابی خط مشی در آموزش عالی		
Quantitative research methods and policy evaluation in higher education	عنوان درس به انگلیسی:	
نوع درس و واحد		
☐ نظری ☐ پایه	دروس پیش نیاز:	
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی	دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
پروژه/ رساله / پایان نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری ☐	۴۸	تعداد ساعت:
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☒ مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه نیست	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط به روش های کمی تحقیق و ارزیابی خط مشی و استفاده از آن در پروژه ها و پژوهش های حکمرانی آموزش عالی

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. آشنایی با روش های کمی تحقیق در پژوهش های حکمرانی آموزش عالی

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی استفاده از روش های کمی تحقیق در پژوهش های حکمرانی آموزش عالی
۲. توانایی مقایسه روش های کمی تحقیق در مطالعات و پژوهش ها و انتخاب مناسب آن ها در پژوهش های حکمرانی

پ) سرفصل ها:

۱. روش های تحقیق کمی در مطالعات حکمرانی آموزش عالی
 ۲. توانایی مساله یابی و تدوین روش کمی مناسب در مطالعات حکمرانی آموزش عالی
 ۳. توانایی نگارش پروپوزال پژوهشی و طرح های پژوهشی مبتنی بر روش های کمی با تأکید بر مسائل خط مشی گذاری
 ۴. روش های کمی خط مشی پژوهی
 ۵. روش های کمی تحلیل و ارزیابی خط مشی
 ۶. روش های تحلیل کمی در رویکرد کمی
 ۷. زمینه های مناسب به کارگیری روش های کمی تحقیق
 ۸. چالش ها و موانع و محدودیت های روش های کمی تحقیق
- ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:** تحلیل اکتشافی و روش های تدریس اکتشافی مبتنی بر تحقیق و پژوهش با هدف شناسایی مسائل نوظهور و جدید حکمرانی آموزش عالی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

۴۰ درصد

آزمون پایانی

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. باتن، کارل وی؛ ساویکی، دیویداس؛ کلارک، جنیفر. (۱۳۹۷). روش های پایه در تحلیل خط مشی و برنامه ریزی. (ترجمه غلامرضا توکلی و همکاران). جلد ۱ و ۲. تهران: دانشگاه صنعتی مالک اشتر.
۲. ماژرزاک، آن. (۱۳۹۴). پژوهش و سیاست گذاری. ترجمه هوشنگ نایی. تهران: نشر نی.
۳. ماژرزاک، آن. (۱۳۹۸). روش های سیاست پژوهی. تهران: دفتر پژوهش های فرهنگی.
۴. منصوریان، محمد کریم. (۱۳۸۱). روش های پژوهش کیفی و کمی در علوم اجتماعی. شیراز: نوید شیراز.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: روش های کیفی تحقیق و ارزیابی خط مشی در آموزش عالی			
عنوان درس به انگلیسی:		Quantitative research methods and policy evaluation in higher education	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	درس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی	درس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
پروژه/رساله/پایان نامه ☐			تعداد ساعت:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐		۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای درس تخصصی اختیاری مشخص شود)		مرتبط با آمایش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☐ مؤسسه نیست ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط به روش های کیفی تحقیق و ارزیابی خط مشی و استفاده از آن در پروژه ها و پژوهش های حکمرانی آموزش عالی

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. آشنایی با روش های کیفی تحقیق در پژوهش های حکمرانی آموزش عالی

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی استفاده از روش های کیفی تحقیق در پژوهش های حکمرانی آموزش عالی
۲. توانایی مقایسه روش های کیفی تحقیق در مطالعات و پژوهش ها و انتخاب مناسب روش ها

پ) سرفصل ها:

۱. روش های تحقق کیفی در مطالعات حکمرانی آموزش عالی
۲. توانایی مساله یابی و تدوین روش کیفی مناسب در مطالعات حکمرانی آموزش عالی
۳. توانایی نگارش پروپوزال پژوهشی و طرح های پژوهشی مبتنی بر روش های کیفی با تأکید بر مسائل خط مشی گذاری
۴. روش های کیفی خط مشی پژوهی
۵. روش های کیفی تحلیل و ارزیابی خط مشی
۶. روش های تحلیل کیفی در رویکرد کیفی و آمیخته
۷. فواید و زمینه های مناسب به کارگیری روش های کیفی تحقیق
۸. چالش ها و موانع و محدودیت های روش های کیفی تحقیق

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تحلیل اکتشافی و روش های تدریس اکتشافی مبتنی بر تحقیق و پژوهش با هدف شناسایی مسائل نوظهور و جدید حکمرانی آموزش عالی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. بازرگان، عباس. (۱۴۰۱). مقدمه‌ای بر روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته: رویکردهای متداول در علوم رفتاری. تهران: دیدار
۲. پاتن، کارل وی؛ ساویکی، دیویداس؛ کلارک، جنیفر (۱۳۹۷). روش‌های پایه در تحلیل خط‌مشی و برنامه‌ریزی. (ترجمه غلامرضا توکلی و همکاران). جلد ۱ و ۲. تهران: دانشگاه صنعتی مالک اشتر.
۳. سفیری، خدیجه. (۱۳۸۹). روش‌های پژوهش کیفی در علوم اجتماعی. تهران: برایند پوش.
۴. فراستخواه، مقصود. (۱۴۰۰). روش تحقیق کیفی در علوم اجتماعی با تاکید بر نظریه برپایه. تهران: آگاه.
۵. ماژرزاک، آن. (۱۳۹۴). پژوهش و سیاست‌گذاری. (ترجمه هوشنگ نایی). تهران: نشر نی.
۶. ماژرزاک، آن. (۱۳۹۸). روش‌های سیاست‌پژوهی. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: مدیریت منابع در حکمرانی آموزش عالی			
نوع درس و واحد		Resource Management in Higher Education Governance	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری	☐ پایه		دروس پیش نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی		دروس هم نیاز:
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
	☐ پروژه/رساله / پایان نامه		تعداد ساعت:
	☐ مهارتی-اشتغال پذیری		
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است	مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه نیست ☒	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط بر شناسایی منابع و سرمایه های انسانی، فنی، ساختاری، فرهنگی، اجتماعی، علمی، مالی و مانند آن در حکمرانی آموزش عالی و دیدگاهی یکپارچه و متوازن به مدیریت آن ها

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. آشنایی با منابع مختلف موجود و قابل دستیابی و دسترسی در حکمرانی آموزش عالی
۲. توسعه دیدگاه یکپارچه و متوازن مدیریت منابع در حکمرانی آموزش عالی

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی تشخیص و به کارگیری منابع در جهت حکمرانی کارآمد و اثربخش آموزش عالی

پ) سرفصل ها:

۱. مفهوم شناسی و درک ضرورت مدیریت منابع در حکمرانی آموزش عالی
۲. مدیریت منابع انسانی در حکمرانی آموزش عالی
۳. مدیریت فناوری و شیوه های انجام کار در حکمرانی آموزش عالی
۴. مدیریت منابع و سرمایه های ساختاری و اجتماعی در حکمرانی آموزش عالی
۵. مدیریت منابع مالی و حفظ یکپارچگی و تناسب آن با سایر منابع در حکمرانی آموزش عالی
۶. مدیریت منابع علمی و تحقیقاتی در حکمرانی آموزش عالی
۷. آسیب شناسی مدیریت منابع در حکمرانی آموزش عالی و رهیافت هایی برای یکپارچگی و توازن مدیریت منابع در حکمرانی
۸. منابع نوظهور در حکمرانی آموزش عالی (منابع علمی و ارتباطی فراملی و بین المللی، منابع فناورانه و زیرساختی نوین)

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش های تدریس مبتنی بر تحلیل و ارزیابی، بحث گروهی، تدریس مقایسه ای و مانند آن در مدیریت منابع

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

(چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. آیوانز، آلوین؛ چان، ادنا. (۱۳۹۸). منابع انسانی در آموزش عالی. (ترجمه نظریور، خراسانی و همکاران). تهران: دانشگاه شهید بهشتی.
2. Massy, W.F. (2020). Resource Management for Colleges and Universities. Uk: ohns Hopkins University Press.
3. Olatunde-Aiyedun, T.G., Olamoyegun, S.O., Ogunode, N.J. (2022). Assessment of Science Resources in Higher Education. Central Asian Journal of Theoretical and Applied Sciences, 3(7). 186-197.

(ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: نظارت و ارزیابی در حکمرانی آموزش عالی		
نوع درس و واحد	Monitoring and Evaluation in Higher Education Governance	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش نیاز:
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی		دروس هم نیاز:
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
☐ پروژه/ رساله / پایان نامه		تعداد ساعت:
☐ مهارتی-اشتغال پذیری		۴۸
☐ مرتبط با آموزش/مأموریت مؤسسه نیست	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:...

ب: هدف کلی:

- تسلط دانشجویان به موضوعات نظارت، ارزیابی و اعتباربخشی در حکمرانی آموزش عالی و آشنایی با مراکز اعتباربخشی در آموزش عالی

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

- آشنایی با مفهوم و درک ضرورت نظارت، ارزیابی و اعتباربخشی در حکمرانی آموزش عالی
- آشنایی با مراکز ارزیابی، نظارت و اعتباربخشی آموزش عالی در جهان

۲) اهداف رفتاری

- توانایی شناسایی و تحلیل رهیافت‌های ارزیابی، نظارت و اعتباربخشی برای حکمرانی آموزش عالی ایران

پ) سرفصل‌ها:

- مفهوم‌شناسی و درک ضرورت نظارت، ارزیابی و اعتباربخشی در حکمرانی آموزش عالی
- نظارت، ارزیابی و اعتباربخشی به عنوان یک ابزار حکمرانی در آموزش عالی
- مراکز ارزیابی، نظارت و اعتباربخشی آموزش عالی در جهان و نقش و کارکرد آنها
- رتبه‌بندی و سطح‌بندی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و مدل‌های اعتبارسنجی و اعتباربخشی آنها
- نظارت و ارزیابی به عنوان یک راهبرد تنظیم‌گری
- تضمین کیفیت در حکمرانی آموزش عالی
- چالش‌های ارزیابی، نظارت و اعتباربخشی در آموزش عالی ایران
- رهیافت‌هایی برای ارزیابی، نظارت و اعتباربخشی در حکمرانی آموزش عالی ایران

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش‌های تدریس مبتنی بر تحلیل و ارزیابی، بحث گروهی، تدریس مقایسه‌ای و مانند آن در مدیریت منابع

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

۴۰ درصد

آزمون پایانی

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. بازرگان هرندی، عباس؛ حجازی، یوسف؛ اسحاقی، فاخته. (۱۳۸۶). فرایند اجرای ارزیابی درونی در گروه‌های آموزشی دانشگاهی (راهنمای عمل). تهران: دوران.

۲. بازرگان هرندی، عباس؛ فراستخواه، مقصود. (۱۳۹۸). نظارت و ارزشیابی در آموزش عالی. ایران: سمت.

۳. بازارگادی، مهرنوش؛ آزادی احمدآبادی، قاسم. (۱۳۸۹). ارزشیابی آموزش عالی در جهان و ایران. تهران: نشر و تبلیغ بشری: تحفه.

4. Boakye-Yiadom, E. (2022). Assessment Accreditation in Higher Education. USA: B0B6DB1S8M
5. Chaplowe, S.G. (2015). Monitoring and Evaluation Training: A Systematic Approach. SAGE Publications
6. Souza, J.M., Rose, T.A. (2021). Exemplars of Assessment in Higher Education: Diverse Approaches to Addressing Accreditation Standards. USA: Stylus Publishing.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: حکمران آموزش عالی تراز انقلاب اسلامی		
نوع درس و واحد	The Governor of Higher Education at the Level of the Islamic Revolution	
عنوان درس به انگلیسی:		
☐ نظری	☐ پایه	دروس پیش نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی	دروس هم نیاز:
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	تعداد واحد:
پروژه / رساله / پایان نامه		۲
مهارتی-اشتغال پذیری		۴۸
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است	☐ مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه نیست	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:...

ب: هدف کلی:

- تسلط بر شایستگی‌ها و خصلت‌های حکمران آموزش عالی در تراز انقلاب اسلامی و تلاش برای اعتلای جایگاه آن

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. آشنایی با ارزش‌های محوری و تراز انقلاب اسلامی در حکمرانی آموزش عالی

۲) اهداف رفتاری

۲. مهارت ابراز شایستگی‌ها و خصلت‌های حکمران تراز انقلاب اسلامی
۳. توانایی و تمایل تحقق عملی شایستگی‌ها و خصلت‌های حکمران تراز انقلاب اسلامی

پ) سرفصل‌ها:

۱. معناشناسی و ماهیت‌شناسی حکمران آموزش عالی تراز انقلاب اسلامی
۲. شناخت و تسلط بر آرمان‌ها و ارزش‌های انقلاب اسلامی در حکمران آموزش عالی
۳. شایستگی‌ها و صلاحیت‌های حکمران آموزش عالی تراز انقلاب اسلامی
۴. تبلور ارزش‌ها و باورهای مبتنی بر اصول انقلاب اسلامی در حکمران آموزش عالی
۵. شناخت و تحلیل دقیق و عمیق از حکمرانی آموزش عالی در تراز انقلاب اسلامی
۶. ویژگی‌های حکمران متخصص و متعهد به آموزش عالی و منافع ملی کشور
۷. رفتار سازمانی حکمران آموزش عالی تراز انقلاب اسلامی
۸. اخلاق و مسئولیت اجتماعی حکمران آموزش عالی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

توسعه فردی، خودتوسعه‌ای، خوداندیشی و تفکر انتقادی در تحقق اهداف واحد درسی به عنوان رویکردهای غالب تدریس و یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

۴۰ درصد

آزمون پایانی

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، تجهیزات آزمایشگاهی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. درخشه، جلال؛ موسوی‌نیا، سیدمهدی. (۱۳۹۷). مولفه‌های حکمرانی شایسته در سیره حکومتی پیامبر اسلام (ص). فصلنامه پژوهش‌های علم و دین، ۹(۱)، ۲۸.
۲. دشتی، محمدتقی؛ هاشمی نسب، سیدسعید. (۱۴۰۱). الگوی حکمرانی کارآمد در تراز انقلاب اسلامی با تأکید بر طرح تحول بنیادین نظام اداری. تهران: مکتب اندیشه.
۳. سواری، محمدجواد؛ توانا، حمید؛ جوادابری، محمد. (۱۴۰۰). ویژگی‌های حکمران تراز دولت اسلامی از منظر امام خامنه‌ای. حکمرانی متعالی، ۲، ۹۷-۱۲۲.
۴. سیار، نجفی؛ نیکونهاد، ایوب. (۱۳۹۹). شاخصه‌های حکمرانی مطلوب دولت تراز انقلاب اسلامی مطابق با بیانیه گام دوم. مطالعات بین‌رشته‌ای دانش راهبردی. ۴۱، ۲۰۰-۱۷۳.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: آزمایشگاه حکمرانی			
عنوان درس به انگلیسی:		Governance laboratory	
دروس پیش نیاز:			
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:	۲		
تعداد ساعت:	۴۸		
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)			
مرتبط با آمایش/مأموریت		مرتبط با آمایش/مأموریت	
مؤسسه نیست		مؤسسه نیست	
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است		مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:...

ب: هدف کلی:

- تسلط بر مطالعات تجربی و آزمایشگاهی در حوزه حکمرانی آموزش عالی

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. آشنایی با مفهوم مطالعات تجربی و آزمایشگاهی حکمرانی

۲) اهداف رفتاری

۲. توانایی استفاده از روش های تجربی و آزمایشگاهی در حل مسائل حکمرانی
۳. توانایی مقایسه و انتخاب روش های تجربی و آزمایشگاهی در حل مسائل حکمرانی

پ) سرفصل ها:

۱. آشنایی با حکمرانی تجربی و آزمایشگاهی
۲. رویکردهای حاکم بر آزمایشگاه های حکمرانی
۳. ضرورت آزمایشگاه حکمرانی
۴. راه اندازی و ساختاردهی به آزمایشگاه حکمرانی
۵. روش شناسی کار آزمایشگاهی در آزمایشگاه حکمرانی
۶. ابزارهای آزمایشگاه حکمرانی
۷. فرایندها و نحوه کار آزمایشگاه حکمرانی
۸. فواید و آثار مثبت آزمایشگاه حکمرانی در مسأله یابی و حل آنها

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش های تدریس مبتنی بر تحلیل و ارزیابی، بحث گروهی، آزمایشگاهی، یادگیری در عمل

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، تجهیزات آزمایشگاهی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. پورعزت، علی اصغر. (۱۴۰۰). طراحی آزمایشگاه خط‌مشی و آرایش بخردانه صحنه تصمیم، برای اجتناب از داستان آزمون و خطا در عرصه حکمرانی قوه مجریه. مدیریت سازمان‌های دولتی، ۹(۳)، ۱۶۰-۱۶۹.
۲. پورعزت، علی اصغر؛ برهانی، تهمنه؛ فقیهی، محمدمحسن. (۱۴۰۱). آزمایشگاه خط‌مشی. تهران: دانشگاه تهران.
3. Sabel, C., Zeitlin, J. (2012). *Experimentalist Governance in the European Union: Towards a New Architecture*. Oxford University Press.
4. Schuurman, D., and Piret T. (2017). Innovation in the Public Sector: Exploring the Characteristics and Potential of Living Labs and Innovation Labs. *Technology Innovation Management Review*, 7(1): 7-14.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

سرفصل دروس تخصصی اختیاری گرایش حکمرانی تعلیم و تربیت

الف: عنوان درس به فارسی: همبست خانواده، مدرسه و جامعه			
نوع درس و واحد		Integration between family, school and society	
عنوان درس به انگلیسی:		دروس پیش نیاز:	
پایه ☐ نظری ☐		دروس هم نیاز:	
تخصصی الزامی ☐ عملی ☐		تعداد واحد:	
تخصصی اختیاری ☒ نظری-عملی ☒		تعداد ساعت:	
پروژه/رساله / پایان نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری ☐		۲	
مرتبط با آموزش/مأموریت ☐ مؤسسه نیست ☒		۴۸	
مرتبط با آموزش/مأموریت مؤسسه است ☐		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:...

ب: هدف کلی:

- درک و تنظیم گری ارتباطات خانواده، مدرسه و جامعه

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. درک ارتباطات خانواده، مدرسه و جامعه
۲. شناخت روش های تنظیم گری ارتباط خانواده، مدرسه و جامعه

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی تجزیه و تحلیل ارتباطات خانواده، مدرسه و جامعه
۱. توانایی ارائه پیشنهادهایی برای تنظیم گری ارتباطات خانواده، مدرسه و جامعه

پ) سرفصل ها:

۱. ضرورت همبست خانواده، مدرسه و جامعه
۲. نقش خانواده در حکمرانی تعلیم و تربیت
۳. تنظیم گری خانواده-مدرسه در حکمرانی تعلیم و تربیت
۴. نقش جامعه در حکمرانی تعلیم و تربیت
۵. تنظیم گری مدرسه-جامعه در حکمرانی تعلیم و تربیت
۶. روش ها و راهبردهای تنظیم گری سه گانه خانواده، مدرسه و جامعه
۷. فرایندها و نحوه کار آزمایشگاه حکمرانی
۸. چالش ها و مدیریت تعارض در همبست خانواده، مدرسه و جامعه

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش تدریس مشارکتی، تعاملی و پرسش و پاسخ

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۳۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، تجهیزات آزمایشگاهی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

(چ) منابع علمی پیشنهادی:

۳. پورعزت، علی اصغر. (۱۴۰۰). طراحی آزمایشگاه خط‌مشی و آرایش بخردانه صحنه تصمیم، برای اجتناب از داستان آزمون و

خطا در عرصه حکمرانی قوه مجریه. مدیریت سازمان‌های دولتی، ۹(۳)، ۱۶۰-۱۶۹.

۴. پورعزت، علی اصغر؛ برهانی، تهمینه؛ فقیهی، محمدمحسن. (۱۴۰۱). آزمایشگاه خط‌مشی. تهران: دانشگاه تهران.

5. Fagnano, C., Werber, B. (2020). School, Family, And Community Interaction. USA: Routledge.

6. Epstein, J.L. et al. (2002). School, Family, And Community Partnerships. USA: Sage Publication.

(ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: حکمرانی روانشناختی در تعلیم و تربیت			
نوع درس و واحد		Psychological Governance in Education	
☐ نظری ☐ پایه		عنوان درس به انگلیسی:	
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی		دروس پیش نیاز:	
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری		دروس هم نیاز:	
پروژه/رساله / پایان نامه ☐		۲	تعداد واحد:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐		۴۸	تعداد ساعت:
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☐		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه نیست ☒			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:...

ب: هدف کلی:

- شناخت ابعاد روانشناختی حکمرانی تعلیم و تربیت و توجه به آن در خط مشی گذاری ها و تصمیم گیری های راهبردی

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. درک مفهوم حکمرانی روانشناختی
۲. شناخت ابعاد روانشناختی در حکمرانی تعلیم و تربیت

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی تجزیه و تحلیل موضوعات روانشناختی در حکمرانی

پ) سرفصل ها:

۱. ضرورت توجه به ابعاد روانشناختی در حکمرانی
۲. مفهوم شناختی حکمرانی روانشناختی
۳. حکمرانی روانشناختی در تعلیم و تربیت
۴. نظام مسائل روانشناختی در تعلیم و تربیت
۵. سازوکارهای روانشناختی حکمرانی در تعلیم و تربیت
۶. پیوند ابعاد روانشناختی، آموزشی و پرورشی
۷. فرایندها و نحوه کار آزمایشگاه حکمرانی
- ۸.

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش تدریس مشارکتی، تعاملی و پرسش و پاسخ

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، تجهیزات آزمایشگاهی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. یونگ، کارل گوستاو (۱۳۹۶). روانشناسی و تعلیم و تربیت. (ترجمه علی محمد برادران رفیعی). تهران: جامی
۲. درایکورس، رودولف؛ برونیاگرونوالد، برنیس؛ چایلدرزپیر، فلوی (۱۳۹۸). مدیریت کلاس؛ رویکرد روانشناختی به بهسازی و آموزش ارتباطات مدرسه (ترجمه حمید علیزاده و علیرضا روحی). تهران: انتشارات دانژه.

3. Pykett, J., Jones, R., Whitehead., M. (2016). Psychological Governance and Public Policy: Governing the mind, brain and behaviour. USA: Routledge.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظاتی برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: در آآمدی بر خط‌مشی‌گذاری در حکمرانی تعلیم و تربیت					
نوع درس و واحد		An Introduction on Policy Making in Education Governance		عنوان درس به انگلیسی:	
☐ نظری ☐ پایه				دروس پیش‌نیاز:	
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی				دروس هم‌نیاز:	
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری			۲	تعداد واحد:	
☐ پروژه/ رساله / پایان‌نامه				۴۸	تعداد ساعت:
☐ مهارتی-اشتغال پذیری					
مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☐		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)			
☒ نیست					

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- آشنایی و تسلط بر خط مشی گذاری و مدل های خط مشی گذاری در حکمرانی تعلیم و تربیت، اجرای خط مشی های مرتبط با تعلیم و تربیت و ارزشیابی خط مشی های حکمرانی تعلیم و تربیت

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۳. درک و توضیح فرایند خط مشی گذاری، مدل ها و الگوهای آن در حکمرانی تعلیم و تربیت
۴. شناخت ابزارها، تکنیک ها و روش های خط مشی گذاری در حکمرانی تعلیم و تربیت

۲) اهداف رفتاری

۳. توانایی تحلیل و انتقاد مدل های خط مشی گذاری موجود در حکمرانی تعلیم و تربیت
۴. توانایی خط مشی گذاری در موقعیت های واقعی خط مشی گذاری در حکمرانی تعلیم و تربیت

پ) سرفصل ها:

۹. ماهیت و تعاریف خط مشی گذاری در حکمرانی تعلیم و تربیت
۱۰. رویکردهای خط مشی گذاری مناسب در حکمرانی تعلیم و تربیت
۱۱. دیدگاه سیستمی و یکپارچه در خط مشی گذاری برای حکمرانی تعلیم و تربیت
۱۲. فرایند خط مشی گذاری (دستور کار، تدوین، اجرا، ارزیابی، تغییر و پایان خط مشی)
۱۳. نظریه ها و مدل های خط مشی گذاری در حکمرانی تعلیم و تربیت
۱۴. اجرا و پیاده سازی رسالت ها و بیانیه های مأموریت علمی در تعلیم و تربیت
۱۵. نمونه های عملی و واقعی از خط مشی گذاری در حکمرانی تعلیم و تربیت

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

رویکرد یادگیری در عمل و یادگیری مشارکتی با هدف توان نگاشت و تدوین خط مشی در دانشجویان

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

(چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. گنجی پور، سیدرضا؛ هادی پیکانی، مهربان؛ اعتباریان، اکبر و قلی زاده، آذر (۴۰۰). ارائه مدلی برای ارزیابی خط مشی های آموزش و پرورش با رویکرد حکمرانی شبکه ای در ایران. فصلنامه رهیافتی نور در مدیریت آموزشی، ۱۲ (۵)، ۱۷-۲۹.
۲. نادری، ناهید؛ نوروزی، رضاعلی و سیادت، سیدعلی (۱۳۹۵). سیاست گذاری در آموزش و پرورش. تهران: انتشارات یار مانا
۳. بل، لس و استیونسون، هوارد (۱۳۹۹). سیاست گذاری آموزشی: فرایند، موضوعات و تأثیرگذاری، ترجمه فاطمه حمیدی فر، سعید برومند فر و مارال مسعودی، تهران: پادینا

(ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: نهادهای حکمرانی تعلیم و تربیت					
نوع درس و واحد		Education governance institutions		عنوان درس به انگلیسی:	
☐ نظری ☐ پایه				دروس پیش نیاز:	
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی				دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری			۲	تعداد واحد:	
☐ پروژه/ رساله / پایان نامه				۴۸	تعداد ساعت:
☐ مهارتی-اشتغال پذیری					
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است		مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
☒ نیست		نیست			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط و آشنایی با نهادهای عالی سیاست گذاری، تنظیم گری و قانون گذاری در تعلیم و تربیت و ارتباطات آنها

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. آشنایی با نهادهای سیاست گذاری تعلیم و تربیت
۲. آشنایی با نقش و وظایف نهادهای سیاست گذار و تنظیم گر در تعلیم و تربیت

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی مطالعه، تحقیق و فعالیت در نهادهای سیاست گذاری تعلیم و تربیت
۲. توانایی تحلیل نقش و جایگاه نهادهای سیاست گذاری تعلیم و تربیت

پ) سرفصل ها:

۱. ضرورت آشنایی با نهادهای سیاست گذاری تعلیم و تربیت
۲. آشنایی با نهادهای تنظیم گر و قانون گذار در تعلیم و تربیت
۳. یکپارچگی نهادهای عالی حکمرانی تعلیم و تربیت
۴. نقش ها و انتظارات از نهادهای حکمرانی تعلیم و تربیت کشور
۵. آشنایی با شورای عالی انقلاب فرهنگی؛ فلسفه، جایگاه، ساختار و نقش حکمرانی آن
۶. آشنایی با شورای عالی آموزش و پرورش؛ فلسفه، جایگاه، ساختار و نقش حکمرانی آن
۷. آشنایی با ساختار وزارت آموزش و پرورش و اجزای درونی آن
۸. چالش های نهادهای عالی حکمرانی تعلیم و تربیت

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

یادگیری در عمل، بحث گروهی، یادگیری مشاهده ای به منظور بررسی میدانی و عملی نهادهای حکمرانی آموزش کشور

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

۴۰ درصد

آزمون پایانی

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. صافی، احمد (۱۴۰۲). سازمان و قوانین آموزش و پرورش ایران. تهران: سمت.
۲. ولی‌ئی، مهدی (۱۴۰۲). حکمرانی آموزشی (با نگاهی به نظام تعلیم و تربیت ایران). تهران: انتشارات ارشدان.
۳. دمسکی، تردی؛ حداد، وادی (۱۳۸۸). فرایند برنامه‌ریزی: سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش. ترجمه رخساره کاظم و غلامرضا گرابی نژاد. تهران: موسسه فرهنگی مدرسه برهان.
۴. عسکریان، مصطفی (۱۴۰۰). سازمان و مدیریت آموزش و پرورش: به انضمام تغییر نظام و چشم انداز: تهران: امیرکبیر.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: حکمرانی درونی تعلیم و تربیت		
عنوان درس به انگلیسی:	Internal Governance of Education	
نوع درس و واحد		
دروس پیش نیاز:	☐ پایه ☐ نظری	
دروس هم نیاز:	☐ تخصصی الزامی ☐ عملی	
تعداد واحد:	۲	☒ تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی
تعداد ساعت:	۴۸	پروژه/رساله / پایان نامه ☐ مهارتی-اشتغال پذیری ☐
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	مرتبط با آمایش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط بر زیرنظام‌ها، بخش‌های مختلف آموزش و پرورش، نوع مدارس، ادارات و مانند آن در ساختار آموزش و پرورش

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. شناخت و درک زیرنظام‌ها، ادارات کل، مناطق و مدارس
۲. شناخت روابط، قوانین و شیوه‌نامه‌ها و تنظیم‌گری‌های درونی نظام تعلیم و تربیت

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی تحلیل و مقایسه زیرنظام‌های تعلیم و تربیت

پ) سرفصل‌ها:

۱. ماهیت و تعریف حکمرانی خرد؛ حکمرانی درونی در تعلیم و تربیت
۲. شناخت و تحلیل وزارت آموزش و پرورش (خط‌مشی‌ها، ساختار، سازمان، ارکان و اجزای آن)
۳. شناخت و تحلیل مدارس دولتی (خط‌مشی‌ها، ساختار، سازمان، ارکان و اجزای آن)
۴. شناخت و تحلیل مدارس هیات امنایی، غیردولتی و غیرانتفاعی (خط‌مشی‌ها، ساختار، سازمان، ارکان و اجزای آن)
۵. شناخت و تحلیل سطوح مختلف آموزش عمومی (خط‌مشی‌ها، ساختار، سازمان، ارکان و اجزای آن)
۶. شناخت و درک ارتباطات زیرنظام‌های تعلیم و تربیت
۷. چالش‌ها و تعارضات بین بخشی در درون نظام تعلیم و تربیت
۸. رویکرد اسلامی در حکمرانی درونی تعلیم و تربیت

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

یادگیری در عمل، بحث گروهی، یادگیری مشاهده‌ای به منظور بررسی میدانی و عملی زیرنظام‌ها، علوم و دانشکده‌ها در آموزش عالی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال

۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

۴۰ درصد

آزمون پایانی

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. ولی‌ئی، مهدی (۱۴۰۲). حکمرانی آموزشی (با نگاهی به نظام تعلیم و تربیت ایران). تهران: انتشارات ارشدان.
۲. سیدآرمین، حسین (۱۴۰۰). حکمرانی اسلامی در آموزش و پرورش. تهران: ارشدان
۳. مزاری، ابراهیم (۱۴۰۲). تصویرپردازی از حکمرانی تعلیم و تربیت کارآمد و بهره‌ور. اولین همایش ملی آموزش و پرورش، ارتقای بهره‌وری، چالش‌ها، راهبردها و راهکارها، تهران، ایران.

4. Burns. T. (2016). Education Governance in Action. France: OECD.

5. Burns. T. (2016). Education Governance in Coplex world. France: OECD.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: حکمرانی دیجیتال و فناوریانه تعلیم و تربیت					
نوع درس و واحد		Digital And Technological Governance of Education		عنوان درس به انگلیسی:	
☐ نظری	☐ پایه			دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی			دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری		۲	تعداد واحد:	
☐ پروژه/ رساله / پایان نامه				۴۸	تعداد ساعت:
☐ مهارتی-اشتغال پذیری					
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☐		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)			
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه نیست ☒					

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط بر حکمرانی دیجیتالی و فناوریانه در تعلیم و تربیت و تنظیم گری درست استفاده از فناوری های نوظهور در آن

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. شناخت فناوری های دیجیتالی و فناوریانه در تعلیم و تربیت
۲. درک مفهوم حکمرانی دیجیتالی و فناوریانه با تاکید بر فناوری های هوشمند

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی تحلیل و پیشنهاد سیاستی کاربرست فناوری در حکمرانی تعلیم و تربیت

پ) سرفصل ها:

۱. ضرورت فناوری در حکمرانی تعلیم و تربیت
۲. مفهوم شناسی و نوع شناسی حکمرانی دیجیتالی
۳. مفهوم شناسی و نوع شناسی حکمرانی فناوریانه با تاکید بر فناوری های هوشمند
۴. نقش فناوری در حکمرانی کارکردهای آموزشی تعلیم و تربیت
۵. نقش فناوری در حکمرانی کارکردهای پرورشی و تربیتی تعلیم و تربیت
۶. نقش فناوری در حکمرانی کارکردهای ارتباطی و اجتماعی سازی تعلیم و تربیت
۷. توانمندسازی فناوری بدنه حکمرانی تعلیم و تربیت
۸. آسیب ها و چالش های احتمالی فناوری در تعلیم و تربیت و نظارت و ساماندهی بر آن

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

یادگیری در عمل، بحث گروهی، یادگیری مشاهده ای به منظور تجربه عملی کاربرست فناوری در حکمرانی و درک تجربی و یادگیری عمیق

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

۴۰ درصد

آزمون پایانی

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. سوئیفن گرین، جرمی؛ دانیلز، استیفن (۱۴۰۲). حکمرانی دیجیتال: پیشرو بودن در جهان فناوری‌های در حال تغییر. تهران: انتشارات راه

پرداخت

2. Burns. T. (2019). Cartographies of the digital governance of education in World Yearbook of Education. Taylor and Francis Publishing.
3. Landri. P. (2018). Digital Governance of Education: Technology, Standards and Europeanization of Education. Bloomsbury Academic Publishing.
4. Boulay, B. (2023). Handbook of Artificial Intelligence in Education. USA: Edward Elgar Publishing.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: در آمدهی بر حکمرانی تعلیم و تربیت و خطمشی‌های عمومی		
نوع درس و واحد	Introduction on Education Governance and Public policies	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی		دروس هم‌نیاز:
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
پروژه/ رساله / پایان‌نامه ☐		تعداد ساعت:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐		۴۸
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه نیست ☒		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط بر ارتباط حکمرانی تعلیم و تربیت با سایر بخش‌های حکمرانی کلان جامعه از جمله با نظام فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، بهداشت و درمان و مانند آن

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. شناخت ارتباط حکمرانی تعلیم و تربیت با سایر حوزه‌های حکمرانی و خطمشی‌های عمومی

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی برقراری ارتباط حکمرانی تعلیم و تربیت با خطمشی‌های عمومی
۲. توانایی تجزیه و تحلیل ارتباطات حکمرانی تعلیم و تربیت و سایر عرصه‌های حکمرانی

پ) سرفصل‌ها:

۱. حکمرانی آموزش عالی و ارتباط آن با سایر خطمشی‌های عمومی
۲. یکپارچگی نظام تعلیم و تربیت با سایر سیستم‌های اجتماعی
۳. ارتباط نظام حکمرانی تعلیم و تربیت با نظام فرهنگی و اقتصادی
۴. ارتباط نظام حکمرانی تعلیم و تربیت با نظام حکمرانی آموزش عالی
۵. ارتباط نظام حکمرانی تعلیم و تربیت با نظام حکمرانی آموزش‌های سازمانی
۶. ارتباط نظام حکمرانی تعلیم و تربیت با نظام سلامت و بهداشت و درمان
۷. چالش‌های همبستگی نظام حکمرانی تعلیم و تربیت و سایر بخش‌های اجتماعی
۸. فواید و دستاوردهای ارتباط نظام حکمرانی تعلیم و تربیت و سایر خطمشی‌های عمومی

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تحلیل مقایسه‌ای و انتقادی، تفکر همگرا و گشتالتی در آموزش، روش‌های تدریس کل‌نگر و سیستمی در آموزش و یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

۴۰ درصد

آزمون پایانی

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. ربیعی، مجید؛ اسماعیلی شاد، بهرنک؛ نیازآذری، کیومرث (۱۳۹۱). سیاست گذاری و فرایند خط‌مشی عمومی در نظام آموزشی. تهران: مهرالنهی.

2. Postiglione, G.A. (2023). Handbook of Education Policy. USA: Edward Elgar.
3. Fan, G., Popkewitz, T.S. (2020). Handbook of Education Policy Studies. Springer Publishing.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: تاریخ تحولات حکمرانی تعلیم و تربیت ایران و جهان			
نوع درس و واحد		History of Transformations of the Education Governance in Iran and the world	
عنوان درس به انگلیسی:			
دروس پیش نیاز:			
دروس هم نیاز:			
تعداد واحد:		۲	
تعداد ساعت:		۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)			
مرتبط با آمایش/مأموریت			
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است			
مؤسسه نیست			

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط بر تاریخ تحولات حکمرانی تعلیم و تربیت در ایران و جهان و شناسایی رهیافت‌هایی تاریخی برای حکمرانی آموزش عالی

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. شناخت و درک تاریخ تحولات حکمرانی تعلیم و تربیت در جهان

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی تحلیل تاریخ تحولات حکمرانی تعلیم و تربیت و استخراج رهیافت‌هایی برای حکمرانی
۲. توانایی مطالعه و تحقیق در تاریخ تحولات حکمرانی تعلیم و تربیت و مقایسه و نقد آن‌ها

پ) سرفصل‌ها:

۱. ضرورت و اهمیت بررسی تاریخ تحولات حکمرانی تعلیم و تربیت
۲. تاریخ تحولات حکمرانی تعلیم و تربیت ایران پیش از اسلام
۳. تاریخ تحولات حکمرانی تعلیم و تربیت ایران پس از اسلام
۴. تاریخ تحولات حکمرانی تعلیم و تربیت ایران پس از انقلاب اسلامی
۵. تاریخ تحولات حکمرانی تعلیم و تربیت جهان قبل و بعد از رنسانس و جنگ جهانی دوم
۶. شناسایی عوامل موفقیت و توسعه حکمرانی تعلیم و تربیت در طول تاریخ
۷. آسیب‌شناسی تاریخی تحولات حکمرانی تعلیم و تربیت ایران
۸. رهیافت‌های تاریخی برای حکمرانی تعلیم و تربیت ایران

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

تحلیل تاریخی و انتقادی در تدریس و استفاده از رویکرد انتقادی، بحث گروهی و تحلیل روند در یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. آقازاده، احمد؛ آرمند، محمد (۱۳۹۵). تاریخ آموزش و پرورش ایران (با تأکید بر تحولات تربیتی دوره معاصر). تهران: سمت.
۲. آقازاده، احمد (۱۳۸۲). تاریخ آموزش و پرورش ایران (با تأکید بر تحلیل سیر تحولات و رویدادها...). تهران: روان
۳. تان، چارلین (۱۳۹۸). تاریخچه تحولات تعلیم و تربیت در کشورهای اسلامی: مصر، مراکش و ... (جلد یک و دو). تهران: آوای نور

4. Lindle, J.C. (2018). The History of Educational Policy and Governance, in The Wiley Handbook of Educational Policy. Wiley Publication.
5. Elfert, M., Ydesen, C. (2023). Global Governance of Education: The Historical and Contemporary Entanglements of UNESCO, the OECD and the World Bank. Springer.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: روش‌شناسی پژوهش‌های کمی خط‌مشی در تربیت		
عنوان درس به انگلیسی:	Methodology of Quantitative Policy Research in Education	
نوع درس و واحد		
دروس پیش‌نیاز:	☐ پایه ☐ نظری	
دروس هم‌نیاز:	☐ تخصصی الزامی ☐ عملی	
تعداد واحد:	۲	☒ تخصصی اختیاری ☐ نظری-عملی
تعداد ساعت:	۴۸	☐ پروژه / رساله / پایان‌نامه ☐ مهارتی-اشتغال‌پذیری
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	مرتبط با آمایش/مأموریت ☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☒ مؤسسه نیست	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تربیت دانشجویان با شایستگی‌های لازم برای پاسخگویی به نیاز جامعه و دانشگاه جهت انجام طرح‌ها و پروژه‌های کمی در حوزه خط‌مشی‌گذاری نهادهای حکومتی و اجرایی

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. آشنایی با مسأله‌های پژوهشی حوزه خط‌مشی‌گذاری
۲. آشنایی با پارادایم‌های پژوهشی تعلیم و تربیت
۳. آشنایی با فرآیند پژوهش
۴. آشنایی با روش‌های کمی پژوهش

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی و تمرین گام به گام یک پژوهش علمی توسط دانشجویان

پ) سرفصل‌ها:

۱. مسأله‌شناسی، مسأله‌یابی و طراحی پژوهش
۲. شناخت پارادایم‌های پژوهشی و تفاوت انواع آن
۳. مراحل مختلف پژوهش کمی
۴. انواع روش‌شناسی‌ها بر حسب پارادایم‌ها
۵. انواع ابزارهای گردآوری داده‌های کمی و حوزه خط‌مشی‌گذاری
۶. ویژگی‌های ابزار
۷. تقسیم‌بندی‌های مختلف روش‌های پژوهش
۸. ابزارهای اجرای خط‌مشی‌گذاری
۹. تحلیل ارزشیابی و خط‌مشی‌گذاری
۱۰. ارائه گزارش‌های پژوهشی (با تمرکز بر حوزه خط‌مشی‌گذاری در نظام تعلیم و تربیت کشور)

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف: تحلیل اکتشافی و روش‌های تدریس اکتشافی مبتنی بر تحقیق و

پژوهش با هدف شناسایی مسائل نوظهور و جدید حکمرانی آموزش عالی

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۱۰ درصد

پروژه ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. دلاور، علی. (۱۴۰۱). روش تحقیق در روانشناسی و علوم تربیتی. تهران: نشر ویرایش، چاپ پنجاه و ششم، ویراست

پنجم.

۲. سرمد، زهره؛ بازرگان، عباس. و حجازی، الهه. (۱۴۰۲). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری. تهران: آگه

۳. منوریان، عباس. (۱۳۹۸). اجرا و ارزشیابی خط‌مشی. تهران: مهربان نشر.

4. Alan C. Acock and Isaac Washburn. (1999). Quantitative Methodology for Family Science. In M. Sussman, S. Steinmetz & G. Peterson (Eds), Handbook of Marriage and the Family, 2nd edn. New York: Kluwer-Plenum.
5. Guthrie, G. (2010). *Basic research methods: An entry to social science research*. SAGE Publications India.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: مدیریت منابع در حکمرانی آموزش عالی		
نوع درس و واحد	Resource Management in Education Governance	عنوان درس به انگلیسی:
☐ نظری ☐ پایه		دروس پیش نیاز:
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی		دروس هم نیاز:
☒ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
پروژه/رساله / پایان نامه ☐		تعداد ساعت:
مهارتی-اشتغال پذیری ☐		۴۸
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☐	وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه نیست ☒		

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:

ب: هدف کلی:

- تسلط بر شناسایی منابع و سرمایه های انسانی، فنی، ساختاری، فرهنگی، اجتماعی، علمی، مالی و مانند آن در حکمرانی تعلیم و تربیت و دیدگاهی یکپارچه و متوازن به مدیریت آن ها

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۳. آشنایی با منابع مختلف موجود و قابل دستیابی و دسترسی در حکمرانی تعلیم و تربیت
۴. توسعه دیدگاه یکپارچه و متوازن مدیریت منابع در حکمرانی تعلیم و تربیت

۲) اهداف رفتاری

۲. توانایی تشخیص و به کارگیری منابع در جهت حکمرانی کارآمد و اثربخش تعلیم و تربیت

پ) سرفصل ها:

۱. مفهوم شناسی و درک ضرورت مدیریت منابع گوناگون در حکمرانی تعلیم و تربیت
۲. مدیریت منابع انسانی در حکمرانی تعلیم و تربیت
۳. مدیریت فناوری و شیوه های انجام کار در حکمرانی تعلیم و تربیت
۴. مدیریت منابع و سرمایه های ساختاری و اجتماعی در حکمرانی تعلیم و تربیت
۵. مدیریت منابع مالی و حفظ یکپارچگی و تناسب آن با سایر منابع در حکمرانی تعلیم و تربیت
۶. آسیب شناسی مدیریت منابع در حکمرانی تعلیم و تربیت و رهیافت هایی برای یکپارچگی و توازن مدیریت منابع در حکمرانی
۷. چالش کمبود منابع و نحوه مواجهه با آن در تعلیم و تربیت
۸. منابع نوظهور در حکمرانی تعلیم و تربیت (در جستجوی منابع جدید برای تعلیم و تربیت)

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش های تدریس مبتنی بر تحلیل و ارزیابی، بحث گروهی، تدریس مقایسه ای و مانند آن در مدیریت منابع

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

(چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. میرکمالی، سیدمحمد (۱۳۹۴). مبانی مدیریت منابع انسانی در آموزش و پرورش. تهران: یسپرون
۲. انصاری، عبدالله؛ عرب مازادیزدی، علی (۱۳۹۴). تامین مالی آموزش و پرورش در ایران. تهران: وزارت آموزش و پرورش، پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش.
۳. رازقی پور، یوسف (۱۳۹۵). مدیریت فناوری در آموزش (ویژه مدیران، معلمان و دانشجویان). تهران: تات.

4. Glover, D., Levacic, R. (2020). Educational Resource Management. USA: UCL Press.

۵. (ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: نظارت و ارزیابی در حکمرانی تعلیم و تربیت			
عنوان درس به انگلیسی:		Monitoring and Evaluation in Education Governance	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه	دروس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی	دروس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
	☐ پروژه/ رساله / پایان نامه		تعداد ساعت:
	☐ مهارتی-اشتغال پذیری	۴۸	
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس(صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		مرتبط با آمایش/مأموریت ☒ مؤسسه نیست	
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است		☐	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:...

ب: هدف کلی:

- آشنایی و تسلط دانشجویان به مفاهیم نظارت، ارزیابی و اعتباربخشی در حکمرانی تعلیم و تربیت و مراکز اعتباربخشی در نظام آموزشی کشور

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. آشنایی با مفاهیم نظارت، ارزیابی و اعتباربخشی و کاربرد آنها در حکمرانی تعلیم و تربیت
۲. آشنایی با مراکز ارزیابی، نظارت و اعتباربخشی آموزشی در کشور
۳. آشنایی با مراکز ارزیابی، نظارت و اعتباربخشی آموزشی در جهان

۲) اهداف رفتاری

۱. توانایی شناسایی و تحلیل رهیافت های ارزیابی، نظارت و اعتباربخشی برای حکمرانی تعلیم و تربیت ایران

پ) سرفصل ها:

۱. بنیادهای نظام نظارت و ارزشیابی آموزشی
۲. مفهوم شناسی و درک ضرورت نظارت، ارزیابی و اعتباربخشی در حکمرانی تعلیم و تربیت
۳. نظارت، ارزیابی و اعتباربخشی به عنوان یک ابزار حکمرانی در تعلیم و تربیت
۴. مراکز ارزیابی، نظارت و اعتباربخشی آموزشی در جهان و نقش و کارکرد آنها
۵. رتبه بندی و سطح بندی سازمان های آموزشی
۶. مدل های اعتبارسنجی و اعتباربخشی آموزشی
۷. نظارت و ارزیابی به عنوان یک راهبرد تنظیم گری
۸. تضمین کیفیت در حکمرانی تعلیم و تربیت
۹. چالش های ارزیابی، نظارت و اعتباربخشی در نظام آموزشی ایران
۱۰. رهیافت هایی برای ارزیابی، نظارت و اعتباربخشی در حکمرانی تعلیم و تربیت ایران

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش‌های تدریس مبتنی بر تحلیل و ارزیابی، بحث گروهی، تدریس مقایسه‌ای و مانند آن در مدیریت منابع

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۳۰ درصد
آزمون پایانی	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۱. بازرگان هرندی، عباس (۱۴۰۲). ارزشیابی آموزشی. تهران: سمت.
۲. نولان، جیمز (۱۳۹۵). کتاب نظارت آموزشی و ارزشیابی عملکرد معلم (نظریه و عمل)، ترجمه بیژن عبدالهی، تهران: دانشگاه خوارزمی.
3. Glas, C; Scheerens, J & Thomas, S.M. (2003). Educational Evaluation, Assessment and Monitoring: A Systematic Approach (Contexts of Learning). Taylor & Francis. <https://doi.org/10.4324/9780203971055>.
4. Chaplowe, S.G. (2015). Monitoring and Evaluation Training: A Systematic Approach. SAGE Publications

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: حکمران تعلیم و تربیت تراز انقلاب اسلامی		
نوع درس و واحد	The Governor of Education at the Level of the Islamic Revolution	
عنوان درس به انگلیسی:		
☐ نظری	☐ پایه	دروس پیش نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی	دروس هم نیاز:
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	تعداد واحد:
پروژه/ رساله / پایان نامه ☐		۲
مهارتی-اشتغال پذیری ☐		تعداد ساعت:
		۴۸
وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای دروس تخصصی اختیاری مشخص شود)		
مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است ☐	مرتبط با آمایش/مأموریت مؤسسه نیست ☒	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒ کارگاه ☐ موارد دیگر:...

ب: هدف کلی:

- تسلط بر شایستگی‌ها و خصلت‌های حکمران تعلیم و تربیت در تراز انقلاب اسلامی و تلاش برای اعتلای جایگاه آن

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۱. آشنایی با ارزش‌های محوری و تراز انقلاب اسلامی در حکمرانی تعلیم و تربیت

۲) اهداف رفتاری

۱. مهارت ابراز شایستگی‌ها و خصلت‌های حکمران تراز انقلاب اسلامی
۲. توانایی و تمایل تحقق عملی شایستگی‌ها و خصلت‌های حکمران تراز انقلاب اسلامی

پ) سرفصل‌ها:

۱. معناشناسی و ماهیت‌شناسی حکمران تعلیم و تربیت عالی تراز انقلاب اسلامی
۲. شناخت و تسلط بر آرمان‌ها و ارزش‌های انقلاب اسلامی در حکمران تعلیم و تربیت
۳. شایستگی‌ها و صلاحیت‌های حکمران تعلیم و تربیت تراز انقلاب اسلامی
۴. تبلور ارزش‌ها و باورهای مبتنی بر اصول انقلاب اسلامی در حکمران تعلیم و تربیت
۵. شناخت و تحلیل دقیق و عمیق از حکمرانی تعلیم و تربیت در تراز انقلاب اسلامی
۶. ویژگی‌های حکمران متخصص و متعهد به تعلیم و تربیت و منافع ملی کشور
۷. رفتار سازمانی حکمران تعلیم و تربیت تراز انقلاب اسلامی
۸. اخلاق و مسئولیت اجتماعی حکمران تعلیم و تربیت

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

توسعه فردی، خودتوسعه‌ای، خوداندیشی و تفکر انتقادی در تحقق اهداف واحد درسی به عنوان رویکردهای غالب تدریس و یادگیری

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

۳۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال

۳۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

۴۰ درصد

آزمون پایانی

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، تجهیزات آزمایشگاهی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

چ) منابع علمی پیشنهادی:

۵. درخشه، جلال؛ موسوی‌نیا، سیدمهدی. (۱۳۹۷). مولفه‌های حکمرانی شایسته در سیره حکومتی پیامبر اسلام (ص). فصلنامه پژوهش‌های علم و دین، ۹(۱)، ۲۸.
۶. دشتی، محمدتقی؛ هاشمی نسب، سیدسعید. (۱۴۰۱). الگوی حکمرانی کارآمد در تراز انقلاب اسلامی با تأکید بر طرح تحول بنیادین نظام اداری. تهران: مکتب اندیشه.
۷. سواری، محمدجواد؛ توانا، حمید؛ جوادابری، محمد. (۱۴۰۰). ویژگی‌های حکمران تراز دولت اسلامی از منظر امام خامنه‌ای. حکمرانی متعالی، ۲، ۹۷-۱۲۲.
۸. سیار، نجفی؛ نیکونهاد، ایوب. (۱۳۹۹). شاخصه‌های حکمرانی مطلوب دولت تراز انقلاب اسلامی مطابق با بیانیه گام دوم. مطالعات بین‌رشته‌ای دانش راهبردی. ۴۱، ۲۰۰-۱۷۳.

ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

الف: عنوان درس به فارسی: آزمایشگاه حکمرانی			
نوع درس و واحد		Governance laboratory	
☐ نظری	☐ پایه	درس پیش نیاز:	
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی	درس هم نیاز:	
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
	☐ پروژه/رساله / پایان نامه		تعداد ساعت:
	☐ مهارتی-اشتغال پذیری		۴۸
☐ مرتبط با مأموریت/آمایش مؤسسه است		وضعیت آمایشی/مأموریتی درس (صرفاً برای درس تخصصی اختیاری مشخص شود)	
		☒ مرتبط با آمایش/مأموریت ☒ مؤسسه نیست	

اگر واحد عملی دارد، چه نوع آموزش تکمیلی نیاز است؟: سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☒ سمینار ☐ کارگاه ☐ موارد دیگر:...

ب: هدف کلی:

- تسلط بر مطالعات تجربی و آزمایشگاهی در حوزه حکمرانی آموزش عالی

اهداف ویژه:

۱) اهداف شناختی

۴. آشنایی با مفهوم مطالعات تجربی و آزمایشگاهی حکمرانی

۲) اهداف رفتاری

۵. توانایی استفاده از روش های تجربی و آزمایشگاهی در حل مسائل حکمرانی
۶. توانایی مقایسه و انتخاب روش های تجربی و آزمایشگاهی در حل مسائل حکمرانی

پ) سرفصل ها:

۹. آشنایی با حکمرانی تجربی و آزمایشگاهی
۱۰. رویکردهای حاکم بر آزمایشگاه های حکمرانی
۱۱. ضرورت آزمایشگاه حکمرانی
۱۲. راه اندازی و ساختاردهی به آزمایشگاه حکمرانی
۱۳. روش شناسی کار آزمایشگاهی در آزمایشگاه حکمرانی
۱۴. ابزارهای آزمایشگاه حکمرانی
۱۵. فرایندها و نحوه کار آزمایشگاه حکمرانی
۱۶. فواید و آثار مثبت آزمایشگاه حکمرانی در مسأله یابی و حل آنها

ت) روش یاددهی - یادگیری متناسب با محتوا و هدف:

روش های تدریس مبتنی بر تحلیل و ارزیابی، بحث گروهی، آزمایشگاهی، یادگیری در عمل

ث) روش ارزشیابی (پیشنهادی):

- ۳۰ درصد فعالیت های کلاسی در طول نیم سال
- ۳۰ درصد آزمون پایان نیم سال
- ۴۰ درصد آزمون پایانی

(ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات موردنیاز برای ارائه:

اکوسیستم حضوری، ترکیبی و مجازی تدریس، تجهیزات الکترونیکی، تجهیزات آزمایشگاهی، محتوای درسی و ابزارهای تحریری مورد نیاز

(چ) منابع علمی پیشنهادی:

۵. پورعزت، علی اصغر. (۱۴۰۰). طراحی آزمایشگاه خط‌مشی و آرایش بخردانه صحنه تصمیم، برای اجتناب از داستان آزمون و خطا در عرصه حکمرانی قوه مجریه. مدیریت سازمان‌های دولتی، ۹(۳)، ۱۶۰-۱۶۹.

۶. پورعزت، علی اصغر؛ برهانی، تهمنه؛ فقیهی، محمدمحسن. (۱۴۰۱). آزمایشگاه خط‌مشی. تهران: دانشگاه تهران.

7. Sabel, C., Zeitlin, J. (2012). Experimentalist Governance in the European Union: Towards a New Architecture. Oxford University Press.
8. Schuurman, D., and Piret T. (2017). Innovation in the Public Sector: Exploring the Characteristics and Potential of Living Labs and Innovation Labs. Technology Innovation Management Review, 7(1): 7-14.

(ح) ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه:

این درس ملاحظات برای افراد با نیازهای ویژه ندارد.

